

หลงทาง

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เมื่อวานเขาเอาปัญหามาถามนะว่าจะไม่ตอบ แต่จะตอบนิดหน่อยเท่านั้นเอง แล้วเดี๋ยวเราจะพูดนั้นไป แล้วไอ้นี้ ไอ้ที่ว่าป็นโศคบันเป็นอะไร เดี่ยวเราอธิบายได้

เขาว่าเป็นโศคบันๆ.. เฮ้อ.. เดี่ยวจะออกตัวตรงนี้ก่อน.. นี่ในเว็บไซต์เขามอบอก เขาเอามาให้อ่าน ว่านี่ไปคุยเรื่องจิต “หลวงพ่อสงบคำเหล็กเลย” มันไปลงในเว็บไซต์ แล้วใครพอไปเจอก็ “สงบคำเหล็กๆ” เลยไม่มีอะไรเหลือเลย

ความจริงไม่ได้ค้านะ ความจริงบางที่เราพูด เราพูดด้วยเหตุผลทุกทีเลยนะ เราพูดอะไรกับใคร มันจะมีเหตุผล เพราะเราเป็นคนปฏิบัติมาก่อน เราต้องการเหตุผลมาก เราไปหาครูบาอาจารย์องค์ไหนก็แล้วแต่ ถ้าครูบาอาจารย์องค์ไหนพูดเหตุผลกับเรา เราจะรักมากเลย เพราะเราเป็น ผู้ที่ปฏิบัติเป็นนักเหตุผล นักหาเหตุผล มันต้องมีเหตุผล “ธรรมสากัจฉาเอตมมังคะละมุตตะมัง”

เวลาหลวงตาท่านเล่า พระที่ปฏิบัติอยู่ในป่าในเขานะ จะออกมาเคารพบูชา จะออกมาราบหลวงปู่มั่นประจำ ถ้าวันไหนมีพระที่ออกมาจากในป่า พระในวัดจะคึกคักมากเลย เพราะจะได้ฟังธรรม ได้ฟังธรรมคือว่าผู้ที่ได้ปฏิบัติมาจะมีประสบการณ์ของจิต ใครไปอยู่ที่มุมไหนมา ใครไปอยู่ส่วนไหนมา มันจะไปรู้ไปเห็น อย่างเช่น หลวงตาพูดบ่อยว่าอาจารย์สิงห์ทองเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรเลย แล้วท่านไปเที่ยวป่ามา แล้วพอไปเจอไปนอนที่นั่นนะ มันมีพวกงูใหญ่พญานาคออกมาประจำ นี่บอกเลย กลับมาวัดมาพูดมาคุย มาบอกเลย บอกว่า “ใครไม่เชื่อไปลองดู ใครไปลองดู..” เพราะเขาก็ไม่เชื่อ อาจารย์สิงห์ทองเชื่อคนยาก

คนที่ไม่มีหลักเกณฑ์ คนที่มีอุดมการณ์ จะไม่ค่อยฟังอะไรง่าย ๆ ต้องมีเหตุผล เหตุผลมีน้ำหนักพอ เราถึงจะเชื่อ ไม่ใช่เราจะเชื่ออะไรง่าย ๆ กันไปหรอก

อันนี้คำพูดของเรา เวลาคำพูดของเรา เราจะพูดด้วยเหตุด้วยผลตลอด เพราะเราเองเราปฏิบัติมา เราก็ทำเรื่องอย่างนี้มาตลอด ปฏิบัติไปเราก็หลงผิด เราหลงผิดในอารมณ์ความรู้สึกในความเห็นของเรา ในความสัมผัสของเรา ในจิตตวิชาวของเรา ไปศึกษาธรรมะพระพุทธเจ้า ไปอ่านธรรมะพระพุทธเจ้า ปฏิบัติไปนะ แล้วมันหลงผิด หลงผิดทุกคน!

อวิชา คือความไม่รู้ ในเมื่อเรามีวิชาอยู่ในความไม่รู้ เราศึกษาธรรมเหมือนกับเราตรวจสอบเบงก์จริงเบงก์ปลอมกัน เอาเบงก์มาพิสูจน์ พวกทำงานธนาคารเขาจับทีเดียวยารู้เลย แม้แต่เขาเห็นเบงก์ เขารู้แล้วว่าเบงก์อันนี้ เบงก์จริง-เบงก์ปลอม ไอ้เรานี่สองนะ เอาแว่นขยายส่องแล้วส่องอีกนะ เอ.. มันจริงมันปลอม มันไม่รู้ เพราะเราไม่มีความถนัด นี่ใจของเราเหมือนกัน เวลาไปปฏิบัติธรรมขึ้นมา ศึกษาธรรมะพระพุทธเจ้าก็เหมือนเบงก์ เอาเบงก์มากล้า จริงหรือปลอมก็ยังไม่รู้เลย นี่ไง เพราะความไม่รู้อย่างนี้

อวิชา คือความไม่รู้ พอความไม่รู้ มันมีความสงสัย มันก็อยากหาคนชี้แนะ อยากหาคนตัดสิน แล้วไปที่ตัดสิน พอไปตัดสิน.. มันจะพูดซ้ำเมื่อวานนี่เนาะ เมื่อวานก็เวลาปฏิบัติไป เราออกหาครูบาอาจารย์ เราเอง เราก็สงสัยอยู่แล้ว ไปหาครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ก็ตอบยั้งให้สงสัยเข้าไปอีก เราสงสัยนะ เพื่อไปหาครูบาอาจารย์จะเคลียร์ให้เราให้หายสงสัย ยิ่งไปคุยธรรมะกับครูบาอาจารย์หรือไปถามปัญหา กลับสงสัยเข้าไปอีก “เอ.. เราก็สงสัยของเราอยู่แล้วนะ อาจารย์ตอบมาเลยก็เป็นสงสัย ๒ ชั้นเลย แล้วสงสัยเราก็ตสงสัย อาจารย์ก็สงสัย.. อันไหนถูกวะ?” นี่มันยังสงสัยเข้าไปใหญ่

เราถึงว่าเวลาเราพูด เรามักบอก “สงบค่าเหลือหลายๆ”.. ไม่ มันเป็นความมั่นใจของเรา เรามั่นใจว่าจะไรถูกต้อง แล้วเวลาพูดเข้าไป เพราะเราเคยสงสัยมาก่อน เราเคยต้องการให้คนอื่นยืนยันว่าอะไรจริงหรือเท็จก่อน ฉะนั้นเวลาเราพูด สังเกตว่านี่ยังพูดบนะ แต่ก่อนเมื่อก่อนนะ ใครมาถามปัญหาเราหรือพูดปัญหากับเรา เราจะบอกเลยนะ เราพูดปัญหาธรรมะอย่างนี้ แล้วถ้าปฏิบัติอย่างนี้ไป ถ้าผิดนะ ให้ยิงทิ้งเลย เพราะอะไร เพราะ

เวลาเรายู่กับครูบาอาจารย์ ท่านจะพูดอะไร มันต้องมีความมั่นใจ แล้วความมั่นใจ ความเป็นความจริง บอกถ้าผิคนะ ภูให้ยังทิ้งเลย

แต่เวลาหลวงตาพูด ท่านไม่พูดอย่างนั้น ท่านบอกว่า “ให้ปฏิบัติไป ถ้าไม่ถูก จะพาไปท้วงพระพุทธเจ้า” จะพาไปประท้วงพระพุทธเจ้าว่าพระพุทธเจ้าสอนผิด หลวงตา ท่านเทศน์ประจำนะ “เฮ้อ.. เราสอน แล้วถ้าปฏิบัติไป หรือทำไปผิด เราจะพาไปประท้วงพระพุทธเจ้า” นี่มันให้ความมั่นใจ แล้วความมั่นใจ พอเวลามั่นใจปั๊บ เราพยายามจะทำให้ถึงจุดประเด็นนั้น ถ้าถึงประเด็นนั้นนะ ถ้าความมั่นใจของเรา แล้วเราจะมีผลพลาด

เด็กฝึกหัด คนฝึกหัด คนทำงาน ผิดทุกคน ไม่มีใครถูก.. เรายืนยันตลอด เพราะการเกิดของเรา เรามีวิชา ตั้งแต่เจ้าชายสิทธัตถะ เจ้าชายสิทธัตถะเป็นศาสดานะ สร้างบุญญาบารมีมาพร้อมนะ ปฏิบัติอยู่ ๖ ปี ผิดทั้งนั้นเลย! ผิดทั้งนั้นเลย! แต่พอมาลง ลงถูก .. พลัวะ! สำเร็จพระอรหันต์เลย แล้วตั้งแต่นั้นมาก็สอนความจริงอันนี้

แต่พวกเราสอน.. ความจริงของพระพุทธเจ้า ความจริง แต่เราปฏิบัติยังไม่จริง ที่นี้พอความไม่จริง มันต้องจับผิดจับถูก.. มันต้องจับผิดจับถูก.. ถูกก็เป็นครู ผิดมันก็เป็นครู สอนเรา มันต้องสอนเราเข้าไปเรื่อยๆ แล้วเราพยายามมีจุดยืนของเราเรื่อยๆ แต่ปัจจุบันนี้มันคลาดเคลื่อนตรงนี้ไง

เมื่อวานมาถามว่า “ปฏิบัติไปมันว่าง มันวูบวาบอย่างนี้ ถูกไหมครับ? ถูกไหมครับ?” ทุกคนจะสงสัย แค่ว่าถามว่าวูบวาบๆ เดียวมันจะเข้าโสดาบันอันนี้ นี่วูบวาบอย่างนี้ เมื่อวานเขาก็มาวูบวาบอย่างนี้ บอกว่า “พอภาวนาไปแล้วมันวูบ มันว่าง มันหาย ถูกไหมครับ?” เรายืนยันเลยบอกว่า “ถูก! ถูก! ถูกทาง ต้องปฏิบัติไปไง”

พอเราวูบวาบขึ้นมา เหมือนกับเราบอกว่าเรายืนอยู่บนต้นไม้ อยู่บนตึกสูง แล้วเราหล่นจากตึกสูงมา เราอยู่กลางอากาศ เราจะทำอย่างไร? เราไปค้างอยู่กลางอากาศต้องแต่งทำอย่างไร? จิตเวลามันวูบ มันหายไป มันเหมือนกับเราตกจากตึกสูง ถ้าเราตกจากตึกสูง ตกไปถึงกระทบพื้นเราก็ตายนะ แขนขาหักหมดอะ ถ้ามันตกจากตึกสูง

ทีนี้พออาการตกจากตึกสูง อาการของจิตที่มันเปลี่ยนไป เราจะไม่มีความไม่มั่นใจไหม? มันธรรมดา พอจิตมันมีการรวบรวบ จิตมีอาการเป็นไป พวกเราจะหวั่นไหวหมดเลย เหมือนกับเราตกจากตึกสูงมา แต่ยังไม่ถึงพื้นนะ แล้วเราจะทำอย่างไรกัน? ก็เล็งคว้างไซ้ไหม ทีนี้ตกจากตึกสูงมันไวนะ ตกมาแล้ว มันก็ตกถึงดินเลย

แต่ทีนี้พออาการมันรวบไป จิต อาการของจิตมันมีอยู่ตลอดเวลา แล้วมันไม่มีวันจบไป มันรวบวบบาๆ แล้วเขาถึงมาถามว่า “อย่างนี้ถูกไหม?” รับประกันเลยว่า “ถูก” ถูกตรงไหน? ถูกตรงถ้าเราขึ้นบนตึก เราไม่ได้ตกจากตึกเลย เราจะไม่มีอาการอะไรเลย เพราะเราขึ้นมันคงอยู่บนตึกไซ้ไหม เราขึ้นสูงขนาดไหน เราก็อิน “โอ้.. วิวสวยเนาะ นุ่นก็ดี นี่ก็ดี” ถ้าพลัดพรตลงไปแล้ว มันถึงมีอาการไซ้ไหม ถ้ามันไม่ถูก มันไม่ถูกมันก็ต้องขึ้นอยู่บนยอดตึกนั่น แล้วพอมันขึ้นอยู่บนยอดตึกนั่น มันจะไม่มีอะไรเลย แต่ถ้าคนพลัดตกลงจากตึกนั่นลงมา มันจะตกใจทันที มันจะวูบทันที มันจะมีอาการของมันทันที.. ถูกตรงนี้ไง ถูกเพราะมันตกจากตึกสูงลงมา

จิตปกติ จิตสามัญสำนึก มันเป็นปกติอย่างนี้ เหมือนกับขึ้นอยู่บนตึก ไม่มีอะไรหรรอ “โอ้.. คราวหน้าเป็นอย่างนั้นเนาะ โอ้.. ว่างนะ นิพพานเป็นอย่างนั้นนะ” ขึ้นอยู่บนตึกสูงไป แล้วก็บอกว่า “นิพพานเป็นอย่างนั้นนะ โอ้.. นิพพานว่างหมดเลยนะ โอ้.. ธรรมะพระพุทธเจ้าให้ปล่อยวางนะ โอ้.. ปล่อยวางกันหมดแล้วนะ โอ้.. กิเลสไม่มีเลย.. ว่างหมดเลย” มันซุกกิเลสไว้ในหัวใจมันไง.. อันนั้นเราบอก “ผิด”

เราพูดอยู่คำหนึ่งประจำว่า “มันเป็นสามัญสำนึก” สามัญสำนึกคือว่าจิตปกติ จิตความรู้สึกรักรับเป็นสามัญสำนึก แต่เวลาจิตมันผิดจากปกติ โทษนะ.. ผิดจากปกติโดยธรรมนะ ไม่ใช่ผิดจากปกติไปอยู่โรงพยาบาลนะ.. ความผิดปกติ คือว่าความต่าง ความต่างของมัน พอจิตมันจะเป็นสมาธิ ความต่างของมัน มันจะลึกลง มันจะละเอียดลง

ของเราสบายๆ ใจ เวลาปฏิบัติกัน “โอ้.. สบายๆ ว่าง สบายๆ” มันขึ้นอยู่บนตึกสูงนั่นนะ ลมพัดเย็นใจ อยู่บนตึกสูง วิวก็สวยไซ้ไหม ทุกอย่างดีไปหมดเลย เออ.. ปฏิบัติแล้วว่าง.. ว่าง..

จิตปกติ เราใช้คำว่าจิตสามัญสำนึก เราไม่ยอมรับว่าเป็นสมาธิ เราไม่ยอมรับว่ามันค้นหาตัวตนมันเจอ เพราะคนพูดอย่างนี้ คนจะไม่ได้อะไรเลย แล้วคนจะไม่มี

ความรู้สึกแตกต่าง ไม่รู้สึกถึงจับตัวตนเราได้เลย แต่ถ้ามองจากตึกสูง มันวูบลงไปนะ มันต้องช่วยตัวมันเองแล้ว มันต้องพยายามหาที่ยืนให้ได้ เพื่อไม่ให้เราตกไปแขนขาหัก มันจะช่วยตัวเองให้ได้

จิตนี้ะ พอพุทโธๆ หรือเรากลับมาใช้ปัญญาอบรมสมาธิเข้าไปนะ มันจะวูบ เราการันตีว่าถูกต้องนี้ไง ถูกตรงที่ว่ามันมีความแตกต่างแล้ว ถูกตรงที่จิตสามัญสำนึก ว่างๆ ว่างๆ โดยที่ไม่มีเหตุมีผล ว่างๆ โดยที่เราไม่ได้อะไรกันเลย ว่างๆ อย่างนี้ ตรงนี้เป็น จุดหากินของผู้ที่ภาวนาไม่เป็นกัน บอกพระพุทธรเจ้าสอนให้ปล่อยวางไว้ พอเราไม่ถึงก็ ยืนยันเลย พอเราว่างๆ ก็เอาธรรมะพระพุทธรเจ้ามาเลย นี่ไง พระพุทธรเจ้าบอกว่า เอ็งว่างรี เปลา? ว่าง..เออ.. นี่ถูก.. ถูกอะไรล่ะ? ก็ถูกกิเลสไง มันไม่ถูกความจริง

แต่ถ้ามันจะลงนะ ถ้าพูดถึงมันเป็น บอกพอมันถูกไหม? ถูก แต่ถูกแล้ว ถูก.. สิ่งที่ถูกมันเกิดมาจากอะไร? เกิดมาจากอะไร? เราจะขึ้นตึกสูง เราจะตกจากตึกสูง มันต้องมี จิต ต้องมีเราใช้ไหม เพราะเราเป็นคนตก ถ้าเราไม่ได้เป็นคนตก เราไม่ได้ขึ้นตึกสูงเลย เราไม่ทำอะไรเลย แล้วเราไม่มีการอะไรตกลงไปเลย สิ่งที่เราจะรู้อะไร เราก็รู้แต่ทฤษฎี ใช้ไหม มีคนเล่าให้ฟังหรือเขาทำสารคดีให้เห็นว่าถ้ามองจากตึกสูงจะมีอาการอย่างนั้นนะ มีอาการอย่างนั้น.. เราก็ เออ.. เข้าใจ แต่เราไม่ได้เป็น

นี่ไง “ธรรมะส่วนบุคคลใจ” เราจะย้ำประจำว่า “ธรรมะส่วนบุคคล”

ใครเป็นโสดาบันก็คือนั่นเป็นโสดาบัน ใครเป็นสกิทาคาก็เป็นสกิทาคา ใครไม่ได้ ทำก็คือไม่ได้ทำ พระพุทธรเจ้าตรัสรู้ธรรมเป็นพระพุทธรเจ้า เราไปอ่านตำราพระพุทธรเจ้า มา ก็เป็นธรรมะของพระพุทธรเจ้า พระพุทธรเจ้าเป็นพระอรหันต์องค์เดียว โอ้เราเป็นจี กิเลสเต็มหัว นี่ไง ธรรมะส่วนบุคคลใจ ใครจะได้ก็ต้องเป็นสมบัติของคนๆ นั้น แล้วไม่มี ใครจะแลกเปลี่ยนให้ใครได้ จิตของใคร สมบัติของใคร อริยทรัพย์ของใคร จะเป็นของ คนๆ นั้น

ฉะนั้น พอจิตมันเป็นอย่างนั้นปั๊บ เราจะบอกว่าอาการอย่างนั้นมันเกิดมาจากไหน ถ้ามันมีจิต มีเราขึ้นมาตกจากตึกสูง มีการกระทำของเรา มีสติของเรา มีความรู้สึกของเรา แล้วการกำหนดพุทโธของเรา การนั่งสมาธิของเรา การตั้งสติของเรา การกำหนดคำ บริกรรมของเรา การใช้ปัญญาอบรมสมาธิของเรา ถ้าเราทำของเราขึ้นมา อาการอย่างนั้น

มันจะเกิดขึ้นมา ถ้าอาการนั้นเกิดขึ้นมา มันมีการเปลี่ยนแปลง นี่ไง มันมีการเปลี่ยนแปลง จากจิตสามัญสำนึก

จิตสามัญสำนึกมันจะเปลี่ยนแปลงให้มันเป็นเอกเทศ

จิตสามัญสำนึกมันมีอารมณ์เข้ามากระทบ มันจะไปตลอดเวลาใช่ไหม ความรู้สึก เรา เราควบคุมอะไรไม่ได้ใช่ไหม นี่มันเป็นสามัญสำนึก คือธรรมชาติของมันไง นี่ไง ธรรมชาติเป็นธรรมชาติ พอจิตมันเป็นธรรมชาติใช่ไหม พอจิตมันปล่อยวางก็เป็นธรรมชาติ

เขาบอกธรรมชาติเป็นธรรมชาติ.. ไม่มีทาง!

ธรรมชาติเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติมันก็ไหลไป.. เป็นอนิจจังนะสิ ธรรมชาติมันก็อยู่ในกฎของไตรลักษณ์นะสิ อ้าว.. ธรรมชาติมันก็หมุนเวียนอย่างนี้ก็ธรรมชาติ ความเปลี่ยนแปลงคือธรรมชาติไง แล้วธรรมชาติเป็นธรรมชาติ ก็ความเปลี่ยนก็ธรรมชาติอยู่แล้ว พอมันเปลี่ยนแปลงขึ้นมาเป็นธรรมชาติ แล้วสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว มันก็เปลี่ยนแปลงต่อไป ธรรมชาติมันเปลี่ยนแปลงได้ใช่ไหม ธรรมชาติมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเลยหรือ? นี่ไง สิ่งที่ถูกคิดมันก็เป็นธรรมชาติอยู่แล้ว มันเป็นธรรมดาอยู่แล้ว แต่เพราะสิ่งธรรมดา เราไม่ได้ศึกษามัน ไม่ได้ดูแลมัน ไม่ได้ค้นคว้ามัน สิ่งที่ธรรมดาเลยไม่เป็นประโยชน์อะไรกับเราเลย

พอเราตั้งสติ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือว่ากำหนดพุทโธไป พุทโธๆ ธรรมดา ธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของจิตมันกระจายตัว ธรรมชาติของธาตุรู้ มันรับรู้อยู่ตลอดเวลา นี่เราพุทโธๆ นี่คำบริกรรม สิ่งที่ได้รับรู้ มันแบบว่าเรารับรู้โดยที่เราไม่รับผิดชอบอะไรเลย เราทำอะไรก็ได้ ไม่มีอะไรผิดเลย แต่พอเราตั้งกตึกาเราขึ้นมา เราจะไม่ทำสิ่งที่เบียดเบียนคนอื่น เราทำเพื่อประโยชน์กับเรา เราบังคับตัวเราขึ้นมาแล้ว เรามีกรอบกตึกาขึ้นมาแล้ว เราตั้งสติของเราขึ้นมา สติเราตั้งขึ้นมา พุทโธๆ ไม่ให้ความคิดมันแวบไปเรื่องอื่น ไม่ให้ความคิด..

เหมือนกับเราไปทำร้ายคนอื่น เราไปเบียดเบียนคนอื่น มันก็มีผลกระทบกับคนอื่นใช่ไหม ถ้าเราไม่ไปเบียดเบียนใคร เราไม่มีผลกระทบกับใครใช่ไหม พุทโธๆ ความคิดไม่ให้มันกระทบกระเทือนใครเลย พุทโธก็อยู่กับพุทระ อยู่กับคำบริกรรม

พุทโธๆ พุทธานุสติ อยู่กับพุทธานุสติ พุทธานุสติ สติสัมปชัญญะ สติของเรามันออกไปทั่ว มีสติ ความรู้สึก ความคิดมันก็มีกำลังของมันไป พอพุทธานุสติ เรานึกว่าความรู้สึก ความคิดที่มันเป็นธรรมชาติ เราไม่ให้มันออกไปหาเหยื่อตามธรรมชาติของมัน ค้นหาความทะยานอยากมันอาศัยธาตุ ๔ และ ขันธ์ ๕ ออกหาเหยื่อ ค้นหาความทะยานอยาก..

ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ไม่ใช่กิเลส ร่างกายคนไม่ใช่กิเลส จิตจริงๆ ก็ไม่ใช่กิเลส แต่เพราะมันมีอวิชชาครอบงำอยู่ มันถึงมีกิเลส เพราะ “อวิชชาครอบงำจิต” ทุกอย่างมาครอบงำจิตหมด พอมันครอบงำจิต ถ้ามันไม่มาครอบงำ ทำไมจิตมันสะอาดได้? ทำไมจิตชำระกิเลสได้? เพราะกิเลสมันไม่ใช่จิตใจ เพราะกิเลส อวิชชา มาร มันไม่ใช่อันเดียวกับจิตใจ แต่มันเกี่ยวเนื่องกันมา มันอาศัยกันมา มันสัมพันธ์กันมา ตั้งแต่ไม่มีภพไม่มีชาติ มันเลกกลายเป็นเนื้อเดียวกันโดยที่เราไม่รู้เรื่องใจ เราถึงต้องการความสงบของใจ พุทโธๆ พุทโธๆ เพราะมันอาศัยนี้ออกหาเหยื่อ อวิชชามันใช้ความคิดเรา ใช้ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ออกหาเหยื่อ

จริงๆ แล้วธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ไม่ใช่กิเลส

ถ้าธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ เป็นกิเลส พระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้อย่างไร? เพราะพระพุทธเจ้าก็มีความคิด พระพุทธเจ้าก็มีร่างกายเหมือนกัน ครูบาอาจารย์ของเราก็มีความคิด มีร่างกายเหมือนกัน ความคิดคือขันธ์ ๕ ความคิด รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ.. สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง พระอรหันต์ก็มีความคิดนะ แต่เพราะไม่มีกิเลส ความคิดสะอาดใจ แต่พวกเรา เพราะความคิดเรานั้น.. ความคิดเราเกิดจากจิต เพราะจิตมันมีอวิชชา พอจิตมีอวิชชา จิต พลังงานที่มันเป็นสกปรก พอพลังงานสกปรก มันออกมาใช้ขันธ์ ๕ ใช้ความคิด ความคิดก็เลยสกปรกตามไปเลย พอตามไปมันก็ออกไปหาเหยื่อไปคิดร้อยแปดไข่มุข เราก็เปลี่ยนมัน

นี่พระพุทธเจ้าสอน สอนตั้งแต่ต้นขั้วเลย ตั้งแต่ที่มาเลย พอสอนก็สอนให้พุทธานุสติ พุทโธๆๆ ควบคุมความคิด เพราะความคิดเราควบคุมไม่ได้ ความคิดมันมาจากพลังงาน พลังงานคือตัวจิต ตัวจิตนี้เป็นอวิชชา แล้วพลังงานนี้มันก็ผ่านมาที่ความคิด เพราะความคิดมันผ่านมาจากอวิชชา อวิชชาคือมารไข่มุข พลังงานที่สกปรกไข่มุข นี่

ความคิด ถ้าเป็นความคิดพระอรหันต์ ไม่มีสิ่งอะไร ไม่มีต้นหาความทะยานอยากเลย ไม่มีสิ่งใดสกปรกในความคิดของพระอรหันต์เลย

แต่เราเป็นปุถุชน เราควบคุมพลังงานไม่ได้ พลังงานเป็นอวิชชาอยู่แล้ว พลังงานเป็นความคิดสกปรกอยู่แล้ว มันก็เลยออกมาที่ความคิด ความคิดก็เลยสกปรกตามไป พอความคิดสกปรกตามไป มันก็สกปรกตามไป มันก็เป็นต้นหาความทะยานอยาก เรา ก็เปลี่ยนมันใจ เราเชื่อพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่าให้ควบคุมมัน ควบคุมด้วยพุท ธิฯๆ พุทธิก็ความคิดนะ เพราะพุทธิเกิดจากวิตกวิจารณ์ ถ้าเราไม่วิตกพุทธิขึ้นมา พุท ธิมาจากไหน? พุทธิคือพุทระ พุทระคือชื่อของพระพุทธเจ้า พุทธานุสติ! พุทธานุสติ! สติของเรา เรานึกพุทธิ เห็นไหม เราควบคุมความคิดแล้ว ความคิดต่างๆ ที่มันคิดตาม ธรรมชาติของมัน

ธรรมชาติใจ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ แล้วธรรมชาติก็จะไหล ไปตามกิเลสนี้แหละ ธรรมชาติ ธรรมชาติก็จะไหลตามมัน

แต่ธรรมะเหนือธรรมชาติใจ.. เหนือตรงไหน? เหนือตรงฝันใจ เหนือตรงทวน กระแสใจ ธรรมชาตินี้ต้องไหลลงต่ำใจใหม่ ธรรมชาติของมันต้องไหลไปตามแรง ดึงดูดของโลกใจใหม่ แล้วธรรมชาติใจใหม่ แล้วถ้าไม่ธรรมชาติ จิตมันก็ไหลไปแล้วใจ จิตมันไหลไป จิตมันคิดไป นั่นก็ธรรมชาติใจ แต่เพราะเรามีสติ เรามีทวนกระแสขึ้นมา เราจะฝืนธรรมชาติใจ เราฝืนความเป็นอยู่ของมนุษย์ใจ เราฝืนธรรมชาติของการทำงานของจิตใจ เราฝืนมันก่อน

พอเราฝืนมัน พอฝืนมันด้วยพุทธานุสติ พุทธิฯๆ ไป นี่ใจ พอพุทธิฯๆ หรือใช้ ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธิเพราะเรามีสติใจใหม่ เพราะเราควบคุมความคิด ใจ

ความคิดมันเกิดมาจากไหน? ความคิดที่มันเกิดมา ความคิดนี้ โทษนะ.. ความคิด นี้ทุกข์ฉิบหายเลย แล้วความคิดมันเกิดมาจากไหน? คิดวิตกวิจารณ์ คิดจนเครียดอยู่ที่นี่ แล้ว ความคิดมันมาอย่างไร? ห้ามความคิดไม่ได้ หยุดความคิดไม่ได้ หยุดไม่ได้เพราะอะไร? เพราะอะไร เพราะเราไม่เคยฝึกใจ เพราะเราไม่เคยฝึก เราไม่เชื่อมั่นในพระพุทธเจ้า เรา ไม่เชื่อมั่นในศาสนาเราไม่เชื่อมั่นในธรรมโอสธ เราไม่เชื่อในคุณธรรม เราไม่เชื่อมั่นใจ

คุณธรรมเป็นความคิด คุณธรรมเป็นนามธรรม ไอ้คุณนี้เป็นรูปธรรม ถูกข้อยู่นี้ นี่ไง มันไม่เคยทำ ไม่เคยทดสอบ ไม่เคยลอง ไม่เคยกระทำให้ ยามืออยู่เต็มโรงพยาบาลเลย แต่มันไม่เคยรักษาเลย เดินเฉียดไปเฉียดมา.. ไม่เป็นไร ป่วยเดี๋ยวก็หาย ไม่เป็นไร ป่วยเดี๋ยวก็หาย.. มันไม่ได้ทดสอบยาเลย แต่นี่ได้ทดสอบขึ้นมา อ้าว.. มันหายได้

นี่เหมือนกันพุทธทาสติ เรากำหนดของเรา ใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือสมาธิอบรมปัญญา เพราะทำอย่างนั้น เพราะทำอย่างนั้น มีเหตุอย่างนั้น จิตมันทำอย่างนั้นปั๊บ ธรรมชาติของจิต ธรรมชาติของมัน มันไหลไปตามค้นหาตามแรงขับ อารมณ์เหตุการณ์ เหตุการณ์หนึ่ง ถ้าความคิดมันรุนแรง โกรธสุดๆ เลย เหตุการณ์เหตุการณ์เดียวกัน ถ้ามีสติสัมปชัญญะยับยั้ง ความโกรธนั้นแค่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ความโกรธนั้นแค่ ๗๕ เปอร์เซ็นต์ ความโกรธทำไมแตกต่างกัน? เพราะอะไร เพราะมีสติ เพราะมีสติ เพราะมีการควบคุม

นี่ไง เราพุทธโงๆ เราเห็นความแตกต่าง แล้วเราควบคุม เราจัดการกับมันได้ นี่ไง ควบคุมได้แล้ว คุมได้แล้ว พอควบคุมได้ ความแตกต่างมันเกิด ถ้ามันความไม่แตกต่าง อารมณ์เดียวกัน มันก็เหมือนระดับเดียวกันๆ ตลอด ทีนี้เราพุทธโงๆ มันก็เป็นความคิดเหมือนกัน แต่ความคิดนี้ความคิดที่สะอาด พุทธโงๆ จิตมันหลุดตัวได้ ความพลังงานที่มันออกไป มันใช้พลังงาน ดูไฟลิ ไฟที่เราใช้ พอแรงไฟดี แล้วไฟตก เครื่องใช้ไฟฟ้ามีปัญหาหมดเลย พลังงาน-ตัวจิต ถ้าเราควบคุมมันได้ มันต่าง เห็นไหม มันต่างไหม? ถ้ามันต่างปั๊บ นี่ไง อาการวูบว้าง

ทีนี้พอเกิดอาการวูบว้าง เกิดอาการเป็นไปนะ “ไอ้โฮ.. นี่ผิดนะ.. นี่ผิด มันจะบ้าแล้วละ นี่คูสิ ไม่เหมือนคนอื่นเลย คนอื่นไม่เป็นอะไรเลย” ไอ้ที่เขาไม่บ้า ก็เขาเป็นปุณฺชน ใจเขาไม่บ้าเขาเป็นสามัญสำนึกใจ ไอ้เรามันจะดีขึ้นมา ไอ้คำว่าเดี๋ยวเขาว่าจะบ้าๆ เขาไปพูดถึงไสยศาสตร์ ไสยศาสตร์คือการเพ่ง การดู มันผิดพลาดได้ เพราะเราไม่มีสติ

แต่ถ้าการทำความคิดของเรา เราตั้งสติอยู่ อาการที่แตกต่าง จิตที่มันมีการแตกต่าง นี่พอแตกต่างนะ มันจะวูบขนาดไหนนะ กำหนดไปเรื่อยๆ วูบ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ.. ขณิกะ วูบว้าง มันมีอาการของมัน แล้วเราก็ตกใจ เขาเขียนเสือให้วัวกลัวไง พุทธโงๆ มันจะบ้า พุทธโงๆ มันติดสมาธิ พุทธโงๆ นี่นะมันติดนิมิต พุทธโง่นี้เลวร้ายไปหมดเลยนะ พุทธ

โธนี่เลวร้ายไปหมดเลย แล้วทำอย่างอื่นดีนะ เวลาทำอย่างอื่นดีหมดเลย แล้วพุทโธนี่ ผิดพลาดไปหมดเลย

เพราะพุทโธมันสอนกันมาเก่าแก่ พุทโธมันสอนกันมานานเหมือนของ เรากล่าวว่าปู่ตายายนี่ศรี ปู่ตายายล้ำสมัย ไอ้เราคนรุ่นใหม่ แหม.. มีปัญญาทั้งนั้นนะ แต่ไม่รู้เลยนะ ปู่ตายายนี่นะ รวมประเทศชาติไว้ให้เราอยู่ ปู่ตายายกู้ชาติไว้ให้เราได้อาศัย แต่เราไปมองแต่ว่าเรามีการศึกษาๆ พอพุทโธ เลวร้ายไปหมดเลย พุทโธ สิ่งที่เราเลวร้าย สิ่งที่เราทำผิดพลาด เพราะเขาทำด้วยกิเลสของเขา เขาจินตนาการ เขาคาดหมาย เขาเพื่อเจ้อ เพื่อเจ้อ เห็นไหม หลอกตัวเอง จนตัวเองเชื่อตัวเองว่าเป็นอย่างนั้นไง

ถ้ามีสตินะ สิ่งที่เกิดขึ้นมา อะไรเกิดขึ้นมา ใครเป็นคนรู้? จิตเป็นคนรู้ ตั้งสติไว้ สิ่งนั้นเราไปรู้เขา เหมือนเราบริหารจัดการสักอย่าง เราเป็นคนบริหารมัน เราเป็นคนดูแลมันนะ มันจะผิดพลาดไปไหน ไอ้นี้บริหารไปบริหารมานะ กลายเป็นจี๋ข้ามันไง มันสั่งให้ทำนะ ถึงเวลาต้องไปสวดสัมนก่อนนะ นี่ก่อนนอนก็ต้องไปสวดสัมนนะ สวดชัยโฟ ต้องไปสวดสัมนก่อน สวดสักรับ ปิดแล้วค่อยนอน ต้องไปสวดสัมนก่อน เพราะเราเป็นจี๋ข้ามันไง

แต่ถ้าเราเป็นเจ้านายมันนะ เราไม่ต้องไปสวดสัมน เราดูแลมัน

นี่เพราะทำไปๆ เพราะจิตเราวิตกกังวล จิตเราเป็นไป มันจะทำให้เราผิดพลาดได้ ถ้าจิตเราไม่วิตกกังวลนะ เราเป็นผู้รู้ เราเป็นผู้เห็น เราเป็นผู้จัดการ มันเป็นความมหัศจรรย์ จิตนี้มหัศจรรย์มาก ถ้าจิตก็จิตคนอง เวลาจิตมันรวมลง จิตมันสงบลง เห็นตัวเองไปเดินจงกรมอยู่บนอากาศ เห็นความแตกต่าง เห็นความ.. ไอ้อย่างนี้นั่นก็เรียกจิตก็คนอง

หลวงตาท่านจะบอกว่า “มันมีอยู่ใน ๕ เปอร์เซ็นต์ของมนุษย์ มนุษย์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ผู้ที่ปฏิบัติมันมีอยู่ ๕ เปอร์เซ็นต์”

จิตก็คนอง คือจิตที่มันมีพลังงาน จิตที่มีบุญญาธิการมาก มันมีส่วนน้อย ถ้าจิตอย่างนั้น มันจะแสดงออก อาการที่ครูบาอาจารย์ไม่มีวุฒิภาวะจะแก้ไขไม่ได้ แล้วพอแก้ไขไม่ได้ อย่างเรา สมมุติว่าเราเป็น พอจิตเราก็คือคนอง มันก็จะไปเห็น เห็นเทพ เห็น

เทวดา อินทร์ พรหม ไอ้จิตมันก็กระนองไซ้ไหม มันไปเห็นตามกำลังของมัน แล้วสติเราอ่อน สติเราไม่รู้ พอเราไปเห็นก็ โอ้โฮๆ.. ก็สำคัญคนนะ สำคัญคนว่าเราเป็นผู้วิเศษ สำคัญคนว่าเรานี้เป็นยอดมนุษย์ พอยอดมนุษย์ขึ้นมา เราสำคัญคน คำว่าสำคัญคนกับสิ่งที่รู้ที่เห็น แล้วเราจะเชื่อไหม? แล้วเราจะกระโดดตาม เราจะตกไปในความคิดอย่างนั้นไหม? มันจะลากให้จิตเราออกไปอย่างนี้ แล้วเดี๋ยวก็เสื่อมหมด

พอมันรู้มันเห็นเข้า มันก็รู้เห็นจริงๆ นะ แต่รู้เห็นจริงๆ โดยที่ไม่มีสติสัมปชัญญะ คำว่าไม่มีสติสัมปชัญญะ มันรู้ได้อย่างไร? มันมีสติ มันคุมสมาธิได้ แต่ไปรู้เห็น สติมันควบคุมไม่พอ ถ้ามีครูบาอาจารย์คอยเตือนๆ คอยเตือนก็กลับมาที่ความสงบ สิ่งที่รู้ที่เห็นคือบารมีธรรม บารมีที่มันมีอยู่ ถ้าเรากุมพลังงานอันนี้ไว้เรื่อยๆ พลังงานอันนี้มันสงบเข้ามา หดเข้ามา มีกำลังขึ้นมา ไอ้บารมีธรรมนั้นยังอยู่ใช้ตลอดไป

บารมีเรา ใครมีบารมีก็แล้วแต่ พอเราใช้บารมี ก็ว่ามีบุญคุณกับใครไง แล้วไปทวงบุญคุณเขาหมดเลย ถ้าเรามีบุญคุณกับใคร เราสร้างบุญคุณไว้กับใคร เขาจะคิดถึงเรา เขาจะเคารพบูชาเราตลอดไปเลย แต่เราไปไหว้วานเขา ไปใช้เขานะ ที่เดียวนะ จบ จบกัน นี่เหมือนกัน บารมีมันมีอยู่กับใจ ถ้าเราเอาออกไปรู้ออกไปเห็น แล้วเราไปหมด มันก็หมดเลยเหมือนกัน

นี่ไง ถ้าเรากลับมาพุทโธๆ สิ่งนั้นมันก็มีอยู่ของมัน พุทโธไปเรื่อยๆ มันจากฌณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ พออุปจารสมาธิ มันจะออกรู้ อุปจาระคือว่าจิต อุปจาระคือวงรอบของมัน วงรอบของมัน ถ้าออกไปจะเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม วิปัสสนาเกิดได้ พุทโธๆ เข้าไปอัปปนาสมาธิ มันเข้าไปถึงฐิติจิต ถึงฐานเลย อัปปนาสมาธิ ถ้าเข้าไปถึงคือรวมใหญ่ มันรวมใหญ่ ปล่อยหมด สักแต่ารู้ คำว่าสักแต่รู้ ตัวจิตมันรู้ตัวมันเอง แต่มันไม่เกี่ยวเนื่องกับอะไรเลย มันจะเป็นอิสระของมัน อันนี้วิปัสสนาไม่ได้ แต่มีกำลังมาก และมีความสุขมาก ถ้าเป็นอย่างนี้ปั๊บ นี่ไงทำความสงบของใจ

เขามาถามว่าที่มันวูบวาบ มันเป็นอย่างนั้นนะ บอกว่าถูกไหม? เรายืนยันว่าถูก! ถูก! คำว่าถูกคือถูกต้อง แต่เวลาปฏิบัติเข้าไปนะ ข้อเท็จจริงมันยังมีต้องให้แก้ไขเรื่อยๆ ถ้าบอกไม่ถูกเลย มันจะปล่อย เราจะไม่ว่าอะไรกันเลย จะไม่มีการเริ่มต้น จะไม่มีความขยันหมั่นเพียร ความขยันหมั่นเพียร.. ถูก เหมือนเราขึ้นถนน เราจะเข้ากรุงเทพ ขึ้นถนน

ถูกเส้นทางนี้เข้ากรุงเทพได้ไหม? 'ได้! ถูก! แต่พอไปแล้วไปเจอทางแยก ไปเจอทางลัด เราอยากจะเลี้ยวไปทางนั้นนะ เออ.. มันจะไม่ถูกตรงนั้นนะ ไม่ถูกตรงเอ็งเข้าซอยผิคนะ แล้วเอ็งก็จะไปประสาเอ็งนั้นนะ ใส่นั้นยังไม่ถูกนะ

นี่พอคิดปฏิบัติไปถูกไหม? ถูก แต่ปฏิบัติไปแล้ว มันจะมีอาการ มีความรู้สึก จิตไปรู้ไปเห็นอะไร ตรงนั้นนะ มันจะชวน มันจะชักชวนให้ใจไปกับมัน ถ้ามันจะผิดคือผิด ข้างหน้าโน้น ผิดตอนไปรู้ไปเห็นอะไรแล้ว อยากตามมันไป อยากตามมันไป ฉะนั้นพอไปรู้อะไรแล้ว วางไว้ ไม่ต้องห่วงว่าจะไม่เข้าใจ ผู้ปฏิบัติสำคัญตรงนี้มากกว่ารู้อะไรบ้าง ต้องให้มันชัดเจน เพราะเคยออกมาแล้วจำไม่ได้ ออกมาแล้วกลัวจะไม่รู้.. ไม่ต้อง จะชัดเจนก็ต่อเมื่ออยู่กับผู้รู้ อยู่กับพุทธโฆ ชัดเจนมากเลย แต่ถ้าตามไปนะ เหมือนกับเรา คนมาเยี่ยมเรา คนมาหาเรา เรารู้หมดเห็นหมด แต่ถ้าเราไปหาเขาละ เราทิ้งฐานเราเลย นี่เหมือนกัน เราอยู่กับเรา เราอยู่กับสติของเราตลอดเวลา พุทธโฆๆ ไป ถูกไหม? ถูก นี่การปฏิบัตินะ

ฉะนั้นสิ่งที่เขาบอกว่าพุทธโฆจะคิดในนิมิต พุทธโฆจะคิดในสมณะ จะคิดอะไรก็ได้ แต่ อันนี้เป็นคุณค่า คุณค่าของมันคือจิตมันสงบ จิตสงบ จิตตั้งมั่น พอจิตสงบ จิตตั้งมั่น จิตถึงออกทำงาน จิตไม่สงบ จิตอ่อนแอ จิตหวั่นไหว จิตหิวโหย สิ่งใดมันทำ มันไม่ได้ประโยชน์หรอก สิ่งที่ทำไม่เป็นประโยชน์นะ

นี่ปฏิบัติแล้ว มันจะมีอาการต่างๆ อาการอย่างนี้จะมีเกือบทุกคน แล้วมีแล้วนะ พุทธโฆไว้เฉยๆ คำว่ามีอาการ เราอาจมาในแง่บวกก็ได้ ยกมาในแง่ลบก็ได้ แง่ลบ หมายถึงว่าเวลาทำไปแล้ว ถ้าคนติดขัด มันจะต้องแก้ไข แง่บวก ถ้าเรานั่งปกติ เราไม่เห็นมีรสชาติอะไรเลย เราก็อยู่เฉยๆ แต่พอพุทธโฆๆ มันมีอาการวูบวาบ เราจะเปรียบเหมือนล้อรถ ล้อรถถ้ามันหมุนปั๊บนะ ไมล์จะกระดิก วิ่ง ๑๐ กิโลเมตร ๒๐ กิโลเมตร ๕๐ กิโลเมตร ๑๐๐ กิโลเมตร ๒๐๐ กิโลเมตร มันอยู่ที่ความเร็วที่ล้อมันหมุน จิต เวลาถ้ามันมีการเปลี่ยนแปลง เหมือนล้อมันหมุน พอล้อมันหมุน เข็มไมล์ก็กระดิก เข็มไมล์คือความรู้สึกของเราไง พอมันวูบวาบ นี่แหละล้อหมุน คืออาการของจิตมันเปลี่ยนแปลง ฉะนั้น ไม่ต้องตกใจ

แต่ถ้ามันออกไปรับรู้ หรือมันจะเสียหายนั้นนะ อยู่กับพุทโธไม่เสียหาย การทำงานเป็นอย่างนั้น คูตี มีดเขาเอาไว้ทำครว เขาเอาไว้หั่นผัก ไม่ใช่ไว้หั่นนิ้วหั่นมือ มันยังพลาดไปโดนนิ้วได้ มีดเขาเอาไว้หั่นผักนะ ทำครวนะ แต่เดี๋ยวก็เลือดสาตามาแล้ว ใต้ยายๆ มันพลาดได้ การปฏิบัติ มันก็มีการผิดพลาดเป็นธรรมดา การปฏิบัติจะไม่ให้ผิดพลาดเลย มันจะเอามาจากที่ไหน แม้แต่มีด เขาไว้ให้ทำครว เขาไว้ให้หั่น ให้ซอยผัก มันยังซอยนิ้วมันเลย ฉะนั้นบอกว่าจะไม่ผิดเลย จะบอกให้การันตีว่าทำอะไรแล้วไม่ผิดเลย จะดีไปหมดเลย.. ไม่มีหรอก คนที่ไม่ผิดเลยคือคนไม่ได้ภาวนา

แล้วคนภาวนาที่ไม่เป็นเลย ที่เขาบอกเขาภาวนาแล้วไม่มีเสียหายเลย เขาภาวนาแล้ว พุทโธแล้วมีแต่เสียหาย ต้องคอยแก้ตลอดเวลาเลย ของเขาไม่เสียหายเลย ไม่เสียหายเพราะเขาไม่ทำอะไรเลยนะสิ คนที่ไม่เคยผิดเลยคือคนไม่ทำอะไรเลย เขาไม่ยอมทำอะไรเลย กำหนดไว้เฉยๆ จิตจะลงก็ไม่ได้ ถ้าลงเดี๋ยวจะเป็นนิมิต จิตลงไปยิ่งกลัวมากนะ อภิธรรมนี่กลัวมากเลย พอจิตจะลง โอ๊ย.. เดี่ยวเป็นสมณะ.. เดี่ยวเป็นสมณะ.. มึงไม่เป็นสมณะ มึงก็ไม่มีสมาธิ ไม่มีสมาธิ มึงก็ไม่มีปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นอยู่นี้มันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาที่แตกต่าง ปัญญาที่ระดับ คุณหาสร้างบ้านนะ ถ้าระดับไม่ดี บ้านมันสร้างมาเป็นบ้านไม่ได้หรอก บ้านอยู่ไม่ได้หรอก ถ้าเขาไม่ได้ระดับของเขา จิตไม่คงที่ จิตไม่ได้ระดับๆ มันจะสร้างอะไรไว้ไม่ได้หรอก.. ไม่ได้!

สมาธิคือปรับระดับของจิต จิตที่มันมีระดับของมัน มีคุณงามความดีของมันนั้นนะ “ศีล สมาธิ ปัญญา” ศีลแล้วปัญญาเลย สมาธิไม่เอา สมาธิยกทิ้ง ปลุกบ้านต่อไปนี้ออกทฤษฎีใหม่ ปลุกบ้านเอาหลังคาลงดิน เอาเสาชี้ฟ้า ออกทฤษฎีใหม่เลย ไม่มีใครเขาอยู่กันหรอก เขาก็อยู่บ้านธรรมดา “ศีล สมาธิ ปัญญา” ศีลแล้วปัญญาเลยไม่มี.. ไม่มี! ถ้าศีลแล้วปัญญามี มันก็เป็นโลกียปัญญา ปัญญาที่คิดกันเอง ปัญญาที่เราตรึกกันเอง ปัญญาที่เราสร้างกันขึ้นมาเอง มันเป็นโลกียปัญญา มันไม่เป็นโลกุตตรปัญญา มันแกกเกิลไม่ได้

ถ้ามันจะแกกเกิลได้ มันต้อง “ศีล สมาธิ ปัญญา” ศีล สมาธิ ต้องมีสมาธิ ตัวสมาธิตัวปรับใจก่อน พอปรับใจเสร็จแล้ว คูตี ไปที่ภูเก็ตสิ มีแต่ภูเขา แล้วเขาปลุกธีรสูตร โอ้อโฮ.. เป็นพันๆ ร้อยๆ ล้านนั้นนะ ภูเขาแท้งๆ นะ เขาปรับระดับนะ โอ้อโฮ.. โรงแรมเขานี้เนะ สวยงามไปหมดเลย แล้วทางธุรกิจเขา เขาได้เงินมหาศาลเลย ทำไมเขาปรับให้มันตรงได้

ละ ทำไมเขาปรับพื้นที่ได้ละ นี่ไง สมาธิมันปรับอย่างนั้น ถ้ามันมีสมาธิขึ้นมา มันปรับของมันขึ้นมา ถ้ามันสร้างขึ้นมาเป็นประโยชน์ทั้งนั้นละ “ศีล สมาธิ ปัญญา” มันจะเป็นโลกุตตรปัญญาไง มันจะเป็นโลกุตตรปัญญา

ถ้ามันจะเป็นโลกุตตรปัญญา คนจะมีโลกุตตรปัญญา คือคนที่มันจะปรับพื้นที่ได้ คนทำได้ คนต้องทำจริงๆ แล้วการปรับพื้นที่แถวในที่ลาดชัน มันจะใช้ต้นทุนสูงมาก ต้องลงทุนมาก ถ้าไม่ลงทุนมาก มันอยู่ไม่ได้ มันจะไหลไปตามทางลาดชันนั้น ยิ่งทางลาดชันขนาดไหน เราต้องการใช้พื้นที่ราบ เราจะต้องลงทุนมากนะ แล้วจิตของเรา มันไหลไปตามโลกียปัญญา เอาเงินครกขึ้นภูเขา ปล่อยมันก็ไหลลงมา

ไอนี้ก็เหมือนกัน ใช้ปัญญาของเราเรื่อยๆ ปัญญานะ มันเป็นกระแสไหลใหม่ มันเป็นธรรมชาติของจิตไหลใหม่ มันพลังงานออกจากใจอยู่แล้วไหลใหม่ “เออ.. ปัญญานะ นี่ปัญญา” ไม่รู้ปัญญาอะไรของมันนะ.. ไม่มีทาง! ไม่มีทางหรอก!

ปัญญาของพระพุทธเจ้าบอกทวนกระแส คำว่าทวนกระแส ถ้าไม่มีสมาธิมาหยุดก่อน สมาธิมาหยุดปั๊บ แล้วมันหมุนกลับ มันถึงจะเป็นโลกุตตรปัญญา ไม่ใช่โลกียปัญญา โลกียปัญญา ปัญญาเพื่อชีวิตสามัญสำนึกเราแค่นี้เอง ถ้าโลกุตตรปัญญานะ มันถอดถอนอุปาทาน ถ้าคนเห็นอย่างนั้นจริง มันจะไม่พูดอย่างนี้ นี่พูดถึงการปฏิบัติผิดปฏิบัติถูกนะ

แล้วไ้อ้แก๊ๆ ว่าสงบค่าแหลก อันนี้ขอแก้ตัวนิดนึงว่าไม่ได้ค่า.. พุทธธรรมะ

ไม่ว่ากันหรอก.. พระพุทธเจ้ายังโดนโลกธรรมขนาดนั้น ไ้อ้พวกเรานี้ โช้.. พระพุทธเจ้ายังโดนขนาดนั้นนะ อันนี้จริงๆ แล้วเราไม่ยากพูด เราไม่ยากพูดเลย แต่ในเมื่อถ้าพูดไปทางวิชาการ เพราะอันนี้ เราก็อำนาจเคยพูดไปแล้ว ออกมาจากอินเทอร์เน็ต เขาไปเอามาให้นั่นละ

ข้อที่ ๑๔ เลย เพราะเนื้อหาสาระมันอยู่ตรงนี้.. จิตเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่..

มันเป็นประสบการณ์การปฏิบัติของเขา.. “หลังจากเห็นว่าตัวเรากลายเป็นสิ่งที่ถูกรู้ได้ไม่นาน ในตอนเย็นของวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๔๓ หลังจากเลิกงานแล้ว ไปรอรับภรรยา กลับบ้าน ขณะที่นั่งรอนั้นรู้สึกเหนื่อย เพราะทำงานมาทั้งวัน จึงหลับตาพักด้วยความรู้ตัวอยู่ในขณะนั้นได้นึกขึ้นว่าเพียงแต่..”

“ในขณะที่นั้นได้นึกขึ้นว่า..” คำว่า “นึกขึ้นว่า..” นี่เป็นปัญญาไหม?

“ในขณะที่นั้นได้นึกขึ้นว่า..”

“นึกขึ้น” คือสติปัญญา

“ในขณะที่นั้นได้นึกขึ้นว่าเพียงแต่ละความเห็นผิดไปได้เท่านั้นก็เป็นพระโสดาบัน .. เพียงนึกขึ้นว่าความเห็นถูกละความเห็นผิดไปแล้ว ก็เป็นพระโสดาบัน..” นี่ขณะจิตที่เป็นพระโสดาบันของเขานะ นี่การที่เป็นพระโสดาบัน

“เพียงแต่นึกขึ้นว่าการละความเห็นผิด ก็เป็นพระโสดาบัน..” เป็นแล้วนะ นี่เป็นโสดาบัน (หัวเราะ)

“แล้วจิตก็เกิดการรวมลงไปเองอย่างรวดเร็ว และรู้ถึงสภาวะที่จิตหลุดพ้นในแวบเดียว..”

“แล้วรู้ถึงสภาวะที่จิตหลุดพ้น..”

นี่มันขัดแย้งกันตลอด ถ้าคนไม่เข้าใจนะ อ่านแล้วนะ สาธุ โอ้อโฮ.. พระโสดาบันเกิดขึ้นมาอีกแล้วองค์หนึ่ง

นี่ไง “ขณะละความเห็นผิดเท่านั้นก็เป็นโสดาบัน จิตเกิดรวมลงไปเองอย่างรวดเร็ว แล้วรู้ถึงสภาวะที่จะหลุดพ้นในแวบเดียว..”

“ขณะที่ละความผิดไปเท่านั้นก็รู้ว่าเป็นพระโสดาบัน.. แล้วก็มาลงรู้สภาวะจิตหลุดพ้นอีก”แวบเดียว..” เดียวไปอีกนะ..

“แล้วก็กลับถูกหุ้มห่ออีกเช่นเดิม..” โอ้.. เป็นอย่างนั้นเนาะ

“แล้วก็กลับมาถูกหุ้มห่ออีกเช่นเดิม จึงได้เข้าใจชัดเจนถึงสภาวะจิตที่หลุดพ้นว่าที่จริงก็คือจิตที่ไปรู้ตามอารมณ์นิพพาน ไปเที่ยว ที่ไม่เที่ยวรู้อารมณ์อื่นๆ ที่เป็นราคะ บ้าง โทสะบ้าง โมหะบ้าง ความสงสัยในมรรคผลนิพพานเป็นอย่างไรกันแน่ เป็นอันสิ้นสุดลง ความเห็นว่ากายและจิตในตัวเราหมดไป..”

นี่ปริยัติล้วนๆ เลย นี่เป็นพระโศคาลัยของเขา นี่ตัวอาจารย์เองเลย อย่างนี้นะ อยู่ในเว็บไซต์ แล้วออกไปทั่ว แล้วมันไม่มีใครรู้ แล้วก็ว่าสาธุว่าพระโศคาลัยเกิดขึ้นมาองค์หนึ่ง

แต่ในทางปฏิบัติไม่เป็นอย่างนั้น ในพระไตรปิฎกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ขณะสมุจเฉทปหาน กิเลสขาด คั่งแค้นขาด” ตัดขาด! หลวงตาบอกว่า “การพิจารณากาย การพิจารณาเวทนาของท่าน พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ” เพราะหลวงตา ท่านพิจารณาเวทนา นั่งตลอดรุ่งนะ คำว่านั่งตลอดรุ่ง คนเรานั่งที่ ๑๒ ชั่วโมง ใครนั่งสมาธิ พอจิตลงแล้ว มันจะอยู่ ๑๒ ชั่วโมง มีไหม? ไม่มี.. การนั่งสมาธิ พอจิตมันจะลงก็แล้วแต่ ๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง มันจะคลายตัวออกมา แล้วก็ใช้ปัญญาพิจารณาเข้าไปอีก มันก็จะลงสมาธิอีก การลงสมาธิ เราพิจารณาลงสมาธินะ

แต่ถ้าจิตมันเป็นสมาธิอยู่แล้ว การพิจารณาของเรา พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า มันเป็นคนทั้งปวงไหน คือเราพิจารณาเวทนา เรานั่งอยู่ เจ็บปวดมาก ทุกอย่างเจ็บปวดมาก หลวงตาท่านบอกว่าเวลาท่านพิจารณาของท่านแรงๆ พิจารณากลางคืน ที่พิจารณาแบบว่ากิเลสมันต่อต้านรุนแรง ท่านจะใช้ปัญญาพิจารณาร่างกาย พิจารณามากเลย บอกว่า “เวลามันปวด มันเจ็บปวดขึ้นมา มันทุกข์ร้อนขึ้นมา” ท่านพูดเลยนะ บอกว่า “เหมือนเขาเอาไฟทั้งหมดมาสูมใส่ตัวท่าน แล้วจุดไฟเผา” เหมือนกับเรานั่งอยู่ที่นี่ เรานั่งอยู่บนกองไฟ กองไฟที่มันเผาผลาญเรา แล้วเรานั่งต่อสู้กับมันนะ นี่เวลาต่อสู้กับมัน

เวลาต่อสู้กับมันด้วยความจริงจัง พอเข้าถึงที่สุด ถ้าปัญญามันไล่มา สิ่งที่เป็นกองไฟที่เผาผลาญอยู่ มันหายไปหมด พอพิจารณาเวทนาสักว่าเวทนา จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ มันปล่อยหมด พอมันปล่อย มันก็ว่าง พอว่างก็จากความรู้สึกที่ไฟมันเผาอยู่ในตัว มันกลายเป็นความสุข กลายเป็นความว่าง กลายเป็นความ.. มันตรงข้ามหมดเลย ตรงข้ามที่ว่ามันสุขมาก! สุขมาก! สุขมากเพราะอะไร สุขมากเพราะมันใช้ปัญญาต่อสู้ ต่อสู้กับทริภูมิภาวะของใจ เพราะใจมันไปยึดมันถือมันในการนั่ง ไปยึดมันถือมันในร่างกายนี้ จิตนี้ไปยึดมันถือมัน ความเจ็บปวดของร่างกาย พอจิตมันหลงผิด มันก็ไปยึดมันเอาทุกอย่างมาเป็นเวทนา เวทนาเป็นเรา เราเป็นเวทนา สรรพสิ่งนี้เป็นเวทนา เราก็ทุกข์ยากไปหมดเลย เพราะความโง่ของจิตใจ

แต่พอจิตมันพิจารณาเข้าไป พิจารณาร่างกาย พิจารณาธาตุขันธ์ พิจารณาต่างๆ.. ธาตุมันเจ็บปวดได้ไหม? เส้นเลือดมันเจ็บปวดได้ไหม? กระดูกมันเจ็บปวดได้ไหม? อะไรมันเจ็บปวดได้ไหม? แล้วหัวใจมันเจ็บปวดได้ไหม? หัวใจมันก็เจ็บปวดไม่ได้ หัวใจธรรมชาติของมันก็เป็นพลังงานเฉยๆ แล้วมันไปเจ็บปวดเพราะอะไรล่ะ? มันไปเจ็บเพราะว่าค้นหาความทะยานอยากไง มันอยากให้หายเจ็บ มันอยากให้เราลูก มันไม่อยากให้เราภาวนา มันอยากให้เราไปนอนสะดวกสบายใช่ไหม แล้วเราบังคับมันให้ต่อสู้กับมันใช่ไหม

พอปัญญามันเกิดขึ้นมา มันพิจารณาของมันไป มันก็ปล่อย พอปล่อยมันก็ลง มันก็ปล่อย มันก็ลง มันก็เป็นตทัตถิกปหาน.. ปล่อยแล้วปล่อยเล่า.. ปล่อยแล้วปล่อยเล่า.. ปล่อยถึงที่สุด พอเวทนามันขาดนะ “เวทนาเป็นเวทนา จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์” เวทนาเป็นกองขันธ์ ๕ เป็นกองหนึ่ง เป็นความจริงอันหนึ่ง ทุกข์เป็นความจริงอีกอันหนึ่ง จิตเป็นความจริงอีกอันหนึ่ง แล้วจิตมันรวมลง รวมลงหมด ขณะจิตที่เป็นทีเดียว ขณะจิตที่เป็นทีเดียว ขณะทีกิเลสขาด ดั่งแขนขาด พระพุทธเจ้าบอก “ดั่งแขนขาด”

ไม่ใช่อารมณ์ภทนะ “พอนึกขึ้นได้.. พอนึกขึ้นได้ว่าละความเห็นผิดเท่านั้น ก็เป็นโสดาบันทันที พอจิตนั้นมีการรวมลงอย่างรวดเร็ว แล้วรู้สภาวะที่จิตหลุดพ้นได้แวบหนึ่ง.. ได้แวบหนึ่ง.. แล้วก็ถูกหุ้มห่ออีกเช่นเดิม..” โอ้.. โอ้เนี่ยมันหนักลิโอพัตรานะ มันออกรบกัณณะ

นี่มันเป็นไปไม่ได้เลย สิ่งที่อยู่เนี่ยมันเป็นไปไม่ได้เลย มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

“เมื่อเข้าใจสภาวะที่หลุดพ้นแล้ว จิตก็รู้แต่อารมณ์นิพพาน ไม่เที่ยวไปในอารมณ์อื่น..”

ถ้าจิตมันรู้แต่อารมณ์นิพพานนะ เป็นพระโสดาบันแล้วจิตมันรู้แต่อารมณ์นิพพานนะ นางวิสาขาไม่ไปแต่งงานหรอก นางวิสาขานี้เป็นพระโสดาบันนะ ถ้าจิตมันรู้แต่อารมณ์นิพพาน ไม่ไปมีครอบครัวหรอก นางวิสาขา ทำไมไม่ไปแต่งงาน ลูก ๒๑ คนล่ะ?

“รู้แต่อารมณ์นิพพาน..” (หัวเราะ)

เป็นพระโศดาบันเป็นพระโศดาบันนะ พระโศดาบันเป็นพระโศดาบัน แต่นี่รู้แต่ อารมณนิพพาน จะไม่มีอารมณ์อื่นอีกเลย.. เราไม่ได้คำนึงถึงว่าพระโศดาบันมีจุดมุ่งหมาย อย่างพระอานนท์เป็นพระโศดาบันเหมือนกัน พระพุทธเจ้านิพพาน พระอานนท์เป็น พระโศดาบันนะ แล้วพระพุทธเจ้าบอกไว้เลย “อานนท์ อีก ๓ เดือนข้างหน้าจะมี สังคายนา เธอจะเป็นพระอรหันต์วันนั้น” นี่พระพุทธเจ้าพยากรณ์เอาไว้เลย พอถึงสุดท้าย แล้วพระอานนท์ก็บรรลุเป็นพระอรหันต์ แต่นางวิสาขาปรารถนามาอย่างนั้นเอง นี่พูดถึง ใจว่าถ้าจิตอยู่กับอารมณนิพพาน ไม่ไปยุ่งกับอารมณ์อื่นเลย

นี่มันโศดาบันพลาสติกนะ มันสำเร็จรูปไป ดอกไม้สำเร็จรูปมาตั้งไว้แล้วมันจะ ไม่เป็นอย่างอื่นเลย ถ้าดอกไม้ธรรมชาติมันจะเน่า มันจะเฉา นี่ดอกไม้ นี่พูดถึง นี่เราพูดให้ เอามาดู พอคุณเห็นหมดนะ ไอ้เนี่ยเห็นมาตลอดนะ แล้วเมื่อก่อนไม่พูด แล้วเวลาที่เอ็ง ถาม แล้วรู้ได้ใจว่าเขาผิดๆ ไอ้เนี่ยของเขาของเดิมเลย ตั้งแต่ยังไม่บวชใจ นี่เขาเอามาให้ดู เราไม่อยากจะไปยุ่งอีกแล้ว ไม่อยากยุ่งอีกแล้ว

เพียงแต่ว่าถ้ามีอะไร เราอยากจะบอก เราจะบอกพวกที่ปฏิบัติว่าสิ่งที่เขา.. เวลา พวกลูกศิษย์เขาจะเอาพวกตำรามาหาเราเยอะมาก ที่นี้พอตำรา มันก็มีคนเขียนไข่ไหม ถ้า เราจะบอกว่าตำรานี้ผิดหรืออะไรผิด มันก็เหมือนกับว่าเรากำลังทุบดินนะ ไม่จัดการ อะไรเลย เพียงแต่จริงๆ นะ คือเราได้อ่านหนังสือแล้ว ได้ดูแล้ว ความจริงพระในวงการ ปฏิบัติ แก่รู้ว่าทัศนคติ ความเห็นเขามันผิดตั้งแต่ตรงนั้น เขียนหนังสือก็ร้อยเล่มก็ผิดทุก เล่ม เพราะมันผิดจากความไม่รู้ของใจ ถ้าใจของคนนั้นไม่รู้ เขียนหนังสือ..

หนังสือทางโลกนะ ทางนิยายที่เขาแต่งกัน เขาแต่ง มันเป็นเรื่องที่เขาแต่ง อยู่แล้ว มันผิดตั้งแต่ต้นอยู่แล้ว ไอ้อย่างนั้นเป็นหนังสือประโลมโลก หนังสือประโลม โลก เราไม่ได้พูดถึงเขา นี่เราพูดถึงหนังสือธรรมะ หนังสือธรรมะ ถ้าคนไม่รู้จริง มันก็ เหมือนกับนิยายประโลมโลก เราถึงว่าธรรมะนิยายไป เราจะบอกว่าพวกนี้เป็นธรรมะ นิยายหมด

แต่มันเสียใจอันหนึ่ง เสียใจอันหนึ่งว่าพวกเราชาวพุทธ หรือพวกเราปัญญาชน ถ้า เห็นเป็นทางวิชาการ เห็นการเป็นตำราแล้วจะเคารพบูชาว่าตำรานี้ถูก แล้วเวลาครูบา อาจารย์ที่พูดออกมาจากใจ เราบอกว่าผิด เพราะมันไม่มีที่อ้างอิง แต่ความจริงทำนองอ้างอิง

มาจากประสบการณ์จริงในใจของท่านอยู่แล้ว แต่พวกเรากลับว่ามันไม่มี เพราะมีคนเอา
ตำรามาถามเยอะมาก

แล้วเวลาเขาบางทีปฏิบัติมา มาถามเรา บอกปฏิบัติอย่างนี้ถูกต้องไหม?

เราบอกว่า “ผิด ไม่ถูกต้อง”

เขาว่า “ผิดอย่างไรล่ะ ในเมื่อทำตามตำราทุกอย่างเลย”

เราก็บอกว่า “ตำรานี้ใครเขียนมา? ใครเขียนมา?”

เราจะบอกว่าพวกที่ปฏิบัติมันพลาด มันพลาดกันตรงนี้ไง มันพลาดกันว่ามันเป็น
หนังสือไง มันเป็นตำรา แล้วใครปฏิบัติบ้าง ก็จะเขาบอกว่าอ้างว่ามันถูกต้องตามตำราไง แต่
ไม่ได้ดูว่าตำรา ใครเป็นคนเขียนมา ใครเป็นคนแต่งขึ้นมา แต่ถ้าเราไปดูที่ตำราคนเขียน
ขึ้นมา คนเขียนก็ไม่ใช่ขึ้นมา

มันมีนะ มันมีอยู่ชุดหนึ่งเมื่อก่อน เขาคบอยู่กับพวกมาเลเซีย พวกอินโด เขาก็มา
หาครูบาอาจารย์เราเยอะ แล้วพวกนี้เขาเข้ามาศึกษารรรมะกับครูบาอาจารย์เรานี้แหละ
เสร็จแล้วเขาก็ไปเขียนตำรา เขียนตำราแล้วเขาก็เปิดสอนในมาเลเซีย เขาก็เก็บค่าหัว ก็
สอนกันไปไง เขาก็บอกว่าให้ปฏิบัติเลย พอจิตเขาว่างๆ บ๊ีบ เขาก็โยนหนังสือให้เลย
เหมือนกันเปี้ยบเลย เขาบอกว่าใช่ ถูกต้อง อ้าว.. ก็ตำราเขาเขียนไว้แล้ว เพราะว่าเขาทำได้
แค่นี้ไง

นี่เรื่องจริง เขาพามาหาเรา เขาพยายามพามาหาเรา ให้เราแก้ไข เขาบอกว่า “หลวง
พ่อ เสียเวลา” แล้วเสียเวลาเขาด้วยว่าเขาไปทำอย่างนี้ คนอื่นเขาเชื่อตามๆ กันไป เขา
เขียนเลยนะ เขาเขียนเอง แล้วเขาก็อบรม เก็บค่าหัวอบรม อบรมเสร็จบ๊ีบ พอจิตเป็นอย่าง
นั้นบ๊ีบ เขาก็โยนหนังสือให้เลยผลัวะ อ่านผลัวะ เหมือนกัน คือจบกระบวนการ

อันนี้เราเห็นมาแต่ไหนแต่ไรแล้วนะ แล้วในปัจจุบันนี้ คูตี ตำราที่เขียนออกมา
ทั้งนั้นเลย อย่างที่เขียนออกมา เขียนออกมา คือว่ามันยืดยาว

ขณะจิตที่มันขาดพื้! ดั่งแขนขาด! เป็นพระโสดาบันขึ้นมาเลย!

ไม่ใช่ว่า “ขณะนั้นขึ้นมาละ ละความเห็นผิดได้นะ จิตมันก็รวมลงที่เดียวเลยนะ รวมลงเสร็จแล้วนะ มันก็รู้ขึ้นมาว่าเป็นพระโศดบันนะ พอรู้ว่าเป็นพระโศดบันเสร็จแล้วนะ จิตมันก็กลับหุ้มห่อเหมือนอย่างเดิมอีกนะ” โห.. นี่มันนิยายเรื่องอะไรละนี่

คิดดูสิ แล้วขณะจิตที่มันเป็นไป แขนขาด กับที่เขาอาร์มภพทมา ๕ ชั่วโมง เอ็งว่า โศดบันไครวะมันเป็นอย่างนี้วะ ไอ้มันหนังสือสารคดี พยายามทำสารคดีเรื่องโศดบันไง แล้วก็จะเสนอทฤษฎีโศดบัน.. มันเป็นไปไม่ได้หรอก มันเป็นไปไม่ได้ทั้งนั้นแหละ

ขณะที่เราปฏิบัติ อย่างเช่นเมื่อวานเขามาถามเรื่องวูบวาบ แล้วมันถูกต้องไหมๆ? ใครก็แล้วแต่นะ พอไปเจอสภาพแบบนั้นมันตื่นเต้น เพราะเราไม่เคยเห็น มันเป็นสามล้อถูกหวย สามล้อนี้จีสามล้อทุกซอกทุกมุมเลย พอได้เงินล้านมานี้ไอ้โฮ.. ตื่นเต้นมากเลย จิตมันไม่เคยเป็นไปนะ พอเป็นอะไรปั๊บ มันจะตื่นเต้น พอตื่นเต้นปั๊บ มันจะหิบบารมณีนั่นว่าเป็นผลๆ นี่เพราะไม่มีครูบาอาจารย์

ถ้ามีครูบาอาจารย์เพราะอะไร เพราะอารมณ์อย่างนี้ ความเป็นไปอย่างนี้ ครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติต้องผ่านมาแล้วทั้งนั้น อารมณ์อย่างนี้ มันเป็นอารมณ์ปกติของเรา แล้วอารมณ์ปกติของเรา อย่างที่ว่าเมื่อกี้ที่พูดตั้งแต่เริ่มต้นว่าความรู้ต่างระดับ จิตต่างระดับ การปรับพื้นที่ มันจะเกิดอย่างนี้เยอะแยะมากเลย แล้วพอมันจะปรับพื้นที่ มันทีลาดชันขนาดนั้น ไอ้โฮ.. มันปรับ รถเข้าไปปรับ ไอ้โฮ.. ต้องระเบิดหิน ต้องอะไร ไอ้.. งานจะหนักหนาสาหัสสาครรจ์ขนาดไหน คำว่างานสาหัสสาครรจ์ก็คือว่าเราต้องลงทุนลงแรงใจ เราต้องเข้าไปปรับรู้สภาวะเยอะแยะไปหมดเลย กว่ามันจะปรับพื้นที่ได้ กว่ามันจะเป็นแค่พื้นที่ราบนะ ให้เราก่อร่างสร้างเรือนขึ้นมาอีกต่างหากนะ

นี่ไง สมมติถึงเป็นเรื่องของสมมติ

สมมติแก้กิเลสไม่ได้ แต่สมมติปรับพื้นที่ให้เป็นที่เหมาะสม

ที่ราบ ให้เราสามารถสร้างสิ่งปลูกสร้างขึ้นมาได้

ถ้าที่เรานั้นที่ลาดชัน ที่เป็นทีลาดเอียง จะปลูกอะไรนะ มันก็หลังคาที่มลงดินทั้งนั้นนะ เสาจะจีไฟฟ้า มันเป็นไปไม่ได้หรอก แต่ด้วยการจินตนาการ จินตนาการว่านี่เป็นมรรค นี่เป็นผล ก็วาดภาพกันไป เหมือนนักเขียนแบบ คนเขียนแบบเขาเขียนแบบ มัน

ต้องเป็นวิทยาศาสตร์ ต้องตอบสนอง ต้องเข้าใจได้นะ ไอ้มันเขียนภาพเหมือน มันเขียนของมันไปเอง ความเข้าใจของเขา เขาเขียนของเขาไปเองไง

แต่คนมันดันเชื่อนี่นะสิ มันแปลกใจที่คนแห่ม.. เชื่อไปหมดเลย แปลกใจมาก มันแปลกใจ มันแปลกใจเพราะคนที่ไม่มีวุฒิภาวะ แล้วก็เห็นเวลาพูด อย่างที่ว่าพูดละเอียดมาก ๆ ละเอียดคือวิจิตรพระพุทธรูปเจ้า แต่ความรู้ของตัวไม่มี อย่างนี้นะ จ้างให้เราพูดยังไม่กล้าพูดเลย.. จ้างให้พูด กูยังไม่กล้าพูดเลย อย่างว่าพูดปกตินะ จ้างให้พูด กูยังไม่กล้าเลย

แล้วนี่พูดออกมาปั๊บมันก็เป็นเอกสารเป็นหลักฐาน เพราะอย่างนี้ไง เพราะเมื่อก่อนเราจะบอกเลยว่าต่อไปจะไปแก้ไขพระธรรมของหลวงปู่ดูลย์ไง แล้วก็ไปแก้แล้วว่าจิตส่งออกไม่ได้ อะไรส่งออกไม่ได้.. ไม่ใช่หรือ.. มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ มันส่งออกได้.. ไม่ใช่ส่งออกได้หรือ..

“มันเป็นธรรมชาติของพลังงาน พลังงานมันต้องกายตัวโดยธรรมชาติของมัน”

“ธรรมชาติของความคิด ธรรมชาติของจิตเป็นอย่างนั้น”

มึงจะบอกว่าส่งออก-ไม่ส่งออก มันก็คือส่งออกวันยังค่ำ เพราะมันเป็นพลังงาน ตัวธาตุรู้ ธาตุ ๖ ธาตุรู้ สิ่งนี้ พลังงานนี้มันกายตัวตลอดเวลา เพราะมันมีพลังงาน มันมีที่อยู่นะ มารถึงหัวเราะไง นี่ไง ที่อยู่ของมารไง มารยิ้มเลย “ภวาสวะ ภพ สถานที่ ตัวจิต” ตรงนี้เป็นที่อยู่ของมาร แล้วพลังงานอันนี้มันจะกายตัวตลอดเวลา เป็นสันตติ ไม่มีพลังงานอันนี้คือไม่มีชีวิต

สิ่งที่มีความชีวิตนะ ชีวิตนี้คือไออุ่น ชีวิตนี้คือพลังงาน

พระสารีบุตรไง เขาถามพระสารีบุตรเลยว่า “ชีวิตนี้คืออะไร? ชีวิตนี้คืออะไร?”

ก็ชีวิตนี้ก็คือเราไง.. ไม่ใช่!

“ชีวิตคือตัวพลังงาน พลังงาน คือตัวไออุ่น คือธาตุรู้”

แล้วมันคายตัวไหม? ถ้าไม่คายตัว มันจะเป็นชีวิตไหม? ถ้าไม่คายตัว มันก็ตาย แต่เพราะมันเป็นพลังงาน มันมีชีวิต มันถึงคายตัว มันมาคายตัวออก มันคืออะไร? ก็คือ ส่องออกใจ

“ธรรมชาติของมันส่องออกอยู่แล้ว ธรรมชาติของจิตมันส่องออกเป็นธรรมชาติของมัน”

“เป็นธรรมชาติของมัน” แต่เพราะเราเอาธรรมะมาควบคุม เอาธรรมะมาควบคุม เอาธรรมะมาดัดแปลง เอาธรรมะมาแก้ไข เอาธรรมะมาเปลี่ยนแปลงให้สิ่งนี้ถูกต้องดังงาม ขึ้นมา จากปุณฺณก็เป็นกัลยาณปุณฺณ คือควบคุมจิตได้ กัลยาณปุณฺณ คือคนที่ทำสมาธิ ได้ง่าย แล้วถ้ายกขึ้น โสคาปัตติมรรคก็มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้ว แก้ไขเปลี่ยนแปลง คือทำความสะอาดใจ

พระโศกบัณฑิตให้สะอาดขึ้นมาได้ ๒๕ เปอร์เซ็นต์

พระสัททกามีให้สะอาดขึ้นมาได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์

พระอนาคามีให้สะอาดขึ้นมาได้ ๗๕ เปอร์เซ็นต์

พระอรหันต์ทำลายจิตหมดเลย ตัวจิตก็ไม่มี

ถ้าตัวจิตมี ความสกปรกมันจะจับที่จิตอีก ทำลายหมด ทั้งจิต ทั้งต่างๆ พระอรหันต์ถึงไม่มีจิต “อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมุจฺจิง สฺสูติ” ตัวจิตโดนทำลายเข้าไป ไม่มีภพ ไม่มีต่างๆ

หลวงตาถึงบอกว่า “พระอรหันต์มีแต่ธรรมชาติ” ธาตุของธรรม

ถ้ามีจิต มีภพ มีสถานที่ มีผู้รับรอง มีสถานที่ให้กิเลสมันขึ้นมาจับจองพื้นที่ ภพ.. ไม่มี ถ้ามีสถานที่ ฝุ่นลงเกาะได้ มีความสว่าง ก็คู่กับความเงา มีสถานที่ที่มีความว่าง

ความว่างๆ เอาของยัดเข้าไป มันก็ไม่ว่าง ความว่าง ที่ไหนว่าง เอาของเข้าไปวาง ไว้สิ ความว่างหายไปทันทีเลย ความว่างนี้เป็นบุคลาธิษฐาน เป็นการพูดสื่อความหมาย

เพื่อให้เข้าใจได้เท่านั้น แต่ความจริงมันเหนือความว่าง เหนือธรรมชาติ เหนือทุกอย่าง เหนือหมดเลย มันเป็นเหนือจริงๆ

ไอ้โฮ.. เกือบลืมแล้ว

นี่พูดถึงใจ พอเห็นแล้ว.. ที่แรกว่าจะไม่พูดนะ เพราะเราพูดเรื่องนี้บ่อย แล้วทีนี้ เพียงแต่เข้ามาให้เห็น อย่างนี้คนเขาเชื่อกัน เราจะบอกว่ามันแบบว่ามันเย็นเยือกเกินไป ก็คือว่ามันเป็นนิยายเกินไป มันไม่เป็นความจริงหรอก ถ้าความจริงนะ.. จิตมันเร็วมากนะ จิตเราเร็วมากอยู่แล้ว แล้วสิ่งที่จิตมันยึด มันละเอียดยิ่งกว่านั้น แล้วสิ่งที่จะไปตามทันมันได้ แล้วทำลายมันได้ มันก็ต้องเร็วกว่า

ทุกคนบอกเลย เวลาภาวนา พอจิต ปัญญามันเกิด “ไอ้โฮ.. มันเร็วมาก จิตมันเร็วมาก ไอ้โฮ.. ปัญญามันละเอียดมาก” เราบอกว่า “เออ.. นี่เพิ่งเริ่มต้นนะ เดียวมันจะละเอียดกว่านี้” ถ้ามันไม่มีละเอียดกว่านี้นะ มันไม่มีสติ มหาสติ มันมีปัญญา ปัญญาพอไล่ทัน มันก็ทันแล้วนะ พอมันเร็วกว่านี้อีก เวลามันถึงอนาคา ถึงอรหัตตผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันจะเร็วกว่านี้ ความคิดจะเร็วกว่านี้ ความคิดจะเร็วกว่านี้ มันจะปลี่ยนปลี่ยนมากกว่านี้ แล้วถ้าไม่เป็นมหาสติ ไม่เป็นมหาปัญญา เอาไม่ทัน

สติปัญญาเอาได้แค่โสคาบัน สกิทากา พอขึ้นขั้นของจิตละเอียดแล้วนะ ต้องเป็นมหาสติ เป็นมหาปัญญา แล้วพอขึ้นไปถึงอรหัตตมรรคนะ มันจะเป็นปัญญาญาณเลย ปัญญากับความเคลื่อนไหวเป็นอันเดียวกันเลย ถ้าปัญญากับการเคลื่อนไหวของจิตไม่ทันกัน มันไม่ทันกัน เอากันไม่ทัน เอากันไม่อยู่ มันจะเร็วกว่า

นี่มันยังเป็นนิยายอยู่เลย มันยังไม่ได้เป็นความจริงขึ้นมาเลย

ถ้าเป็นความจริงนะ ที่ว่าเร็วๆๆๆ..

หลงตาพูดนะ คนเป็นจะรู้ พูดหมด

มันจะเร็วขนาดไหน ตัณหาจะล้นฝั่งขนาดไหน สตินี้กันได้หมดเลย สตินี้ยับยั้งได้หมดเลย พอสติยับยั้ง พอยับยั้งได้แล้ว เดียวมันจะเกิดขึ้นมา

ถาม: การซื้อหวยได้คืน ผิดศีล ๕ หรือไม่?

ตามความเข้าใจของกระผม การซื้อล็อตเตอรี่ น่าจะไม่ผิด ซื้อหวยได้ดินน่าจะผิด เพราะ..

ตอบ: ผิดหมดละ มันผิดตรงไหนรู้ไหม? มันผิดข้อการพนันไง การพนันขั้นต่อ

โธ่.. เวลาหลงตา.. บอก “เราสู้ๆ” ก็บอก “นี่สู้ก็ไม่ดีแล้วนะ สู้ก็มีการต่อสู้แล้ว”

คนที่เป็นธรรมจะม่มีการขบเหลี่ยมกันเลยนะ มันจะเป็นความเสมอภาคหมด

ทีนี้บอกการซื้อหวยมันเป็นพนันขั้นต่อไหม? พอเป็นพนันขั้นต่อ ทีนี้เรื่องหายนะ บอกว่าผิดไหม? ไอ้ลาภที่ควรได้ ลาภที่ควรได้คือว่าเราทำความดีของเราขึ้นมา สิ่งที่เราเป็นขึ้นมา ไอ้การซื้อล็อตเตอรี่ การซื้ออะไร ว่าซื้อล็อตเตอรี่ไม่ผิด ถ้ามันเป็นหวยได้ดินถึงจะผิด.. สิ่งนี้มันผิดหมด

แล้วถ้าพูดอย่างนี้ผิดนะ ย้อนกลับมาการเล่นหุ้น ทุกคนจะมาถามเรื่องการเล่นหุ้นนี้ผิดไหม? เราบอกว่าการเล่นหุ้นนี้นะ ถ้าการเล่นหุ้นแบบที่ว้าไอ้ที่เขาเข้าไปจัดการคนเล่นคนปั่นหุ้นนั้นนะผิด เพราะมันก็เหมือนกับการพนันใช่ไหม แต่เนื้เขาบอกว่าคนจนเล่นหวย คนรวยเล่นหุ้นนะ ก็คือเขาถือว้าเป็นการพนันไ้

แต่เราต้องตีความก่อนว่าการเล่นหุ้นคือการลงทุน ความตั้งใจของตลาดทุนคือการลงทุน ลงทุนเพื่อเอาทุนนี้ไปทำกิจการขึ้นมา เพื่อให้เป็นการลงทุน ถ้าการลงทุนอย่างนี้ เราถือว้าไม่ผิดหรอก เพราะเป็นการลงทุนใช่ไหม ก็เป็นการซื้อขาย เป็นการทำธุรกิจใช่ไหม ถ้าโดยเนื้อหาสาระของมันไ้ แต่ถ้าโดยข้อเท็จจริงนะ ผิด เพราะเขาปั่นกันน่าดูเลย คือข้อเท็จจริงเขาก็คือปั่น ก็เหมือนกับแทงหวยกันนี้แหละ เพราะคนเล่นหุ้นเขาต้องรู้ถึงค่าของมันใช่ไหม ค่าการลงทุนใช่ไหมว่ามันผลตอบแทนเท่าไรเขาถึงคิด เดียวนี้เขาบอกไม่หรอก กฎแบบกฎเสี่ยงดวง ลงทุนกันนะ

ทีนี้พอของอย่างนี้มันก็ย้อนกลับมาที่คน ตลาดทุนนะ เขาทำเพื่อการลงทุน เพื่อประเทศชาติ ทีนี้คนที่เอาอันนี้มาเป็นการพนันขั้นต่อกัน คือว่าใครฉลาด ถ้าอย่างนี้แล้ว มันก็ย้อนกลับมาที่ศีลธรรม-จริยธรรม ถ้าพูดอย่างนี้ปั้บ คำว่า ศีลธรรม-จริยธรรม ก็คนที่ม่ศีลธรรม-จริยธรรมคือคนเสียเปรียบตลอดเวลา คนมีศีลธรรม-จริยธรรมคือคนด้อยค่าคือคนไม่ทันโลกตลอดไป.. ไม่ใช่ะนะ

คนมีศีลธรรม-จริยธรรมเป็นคนดี หรือเป็นผู้นำ เป็นคนปกครองประเทศ เยอะแยะมากมาย คนมีศีลธรรม-จริยธรรม ก็ทำตามเนื้อผ้า เราทำคุณงามความดี ผลตอบแทนคือให้ค่าตามแต่สิ่งที่มาตอบแทนตามค่านั่น แล้วถ้าคนมีบุญกุศล มันตอบแทนมาโดยสมบูรณ์ตลอด แล้วให้ค่าได้มากขึ้น ศีลธรรม-จริยธรรมคือจังหวะและโอกาส บุญกุศล โอกาสของคนมา จับอะไรไป มันถูกต้องดังามไปหมดเลย คนที่ไม่มีศีลธรรม-จริยธรรม จับสิ่งใดไปผิดพลาดตลอดเวลาเลย การผิดพลาด การตัดสินใจที่ผิดพลาด นี่ไง มันเป็นคราวเวรกรรมของแต่ละคนมันมาแต่ละคราว มันไม่เหมือนกัน อันนี้เป็นอันหนึ่ง

ไอย่างนี้มันเป็นกรณีปลีกย่อย แล้วมันอยู่ที่การตีความ อยู่ทีการตีความว่าใครคิด ว่าผิดหรือใครคิดว่าถูก นี่ความคิดนะ แต่เราจะคิดว่าผิดหรือถูกไม่ได้ คนเราทุกคนบอกว่าตัวเราเป็นคนดีหมด ทุกคน เราก็มว่าเราทำถูกหมด ที่พูดอยู่นี้เราว่าเราถูก แต่คนก็ได้แย้ง เรามักว่า “ถูกอย่างไร? หลวงพ่อพูดแล้วน่าเบื่อมากเลย” ขึ้นคั่นนะ เพราะมีอยู่ที่โพธาราม เขามาเขาบ่นทุกคนนะ ไปหาหลวงพ่ อะไรก็นิพพานๆ ไม่เอา จะเอาแค่บุญก็พอ .. พูดนิพพานๆ น่าเบื่อ ทำไม่ถึงนะ.. เขาว่าเราผิด เขาก็บอกว่าเราซื่อป้อ คำกันิพพาน สอง คำกันิพพาน อะไรก็เสียสละ ซื่อป้อน่าดูเลย บอกว่าเอาอันที่เป็นประโยชน์ๆ ไม่มีบ้างเลย เหรอ? เขามาเขาก็จะมาเอาบุญทั้งนั้นนะ เขาจะเอาแต่ผลประโยชน์

ใครตีความว่าใครผิดใครถูกล่ะ? อันนี้ก็เหมือนกัน ความที่ว่าเขาว่าเราผิด หรือสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก จะบอกว่าเวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านมี เขาจะบอกว่าให้ปรารณาส่งที่ไม่ผิดศีลผิดธรรม ขอให้ปรารณาส่งที่ไม่ผิดศีลผิดธรรม ควรในสิ่งที่ควรได้ อันนั้นนะเป็นบุญกุศล

แต่ถ้ามันผิดศีลผิดธรรมมันคดมันโกง มันก็ไม่ถูกต้องใช่ไหม

อันนี้ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่ามันจะผิดศีล ๕ ไม่ศีล ๕ ศีล ๕ เราตีความว่าอย่างไร มันก็เอาศีลนี้มาเป็นบรรทัดฐาน ถ้าศีล ๕ เป็นบรรทัดฐาน แล้วถ้าศีลนะ มันก็มีศีล-อธิศีล ศีลของใคร? ถ้าศีลของเรา เราถือศีล ๕ แล้วเราก็นั่งไม่ขยับเลย เดี่ยวผิดศีลไง แล้วเราไม่ได้ทำอะไร ศีล ๕ มันก็เกร็งนะ ถ้าอย่างนั้นถือศีล ๕ ดี โตะกูถือศีล ๕ ดีกว่ามึงอีก เพราะ

โตะกูไม่ขยับไปไหนเลย คีล ๕ เพราะถือคีล ๕ ถ้าอย่างนี้กลัวผิดหมด คีล ๕ ปีบก็ไม่ทำอะไรเลย กลัวผิดไปหมดเลย.. ไม่ใช่

คีลต่าง คีลพริ้ว คีลทะลุ คีลขาด

คำว่าต่างว่าพริ้ว เราไม่ได้ทำผิดคีลหรอก แต่บางอย่างมันมีเหตุการณ์วิกฤติ บางอย่างมันมีเหตุการณ์จำเป็น เราเดินไป เราไม่ได้ตั้งใจเลย เราปรารถนาความดีทั้งหมดเลย เราพลาดพลั้งไปทำอะไรผิดพลาดเข้าไป มันเป็นการเรื่องสุวิสัย ผิดคีลไหม? ไม่มีเจตนา เรานี้อยากปรารถนาดี อยากทำดี ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เลย แต่มันไปถึงแล้วมันเกิดอุบัติเหตุ มันเกิดการผิดพลาดโดยที่ไม่มีเจตนา ตั้งใจทำดีทั้งนั้นเลย แล้วมันผิดพลาดไปจะอย่างไร? คีลต่าง คีลพริ้ว คีลทะลุ คีลขาด.. อย่างเราเป็นคนที่ไม่เอาเปรียบ เราตั้งใจจะโกงเลยนะ ตั้งใจว่าจะไปโกงมึงเลยละ แล้วกูก็ตั้งใจไปทำเลย พอทำเสร็จแล้วนะ ผลตอบสนองขึ้นมา นั่นละ คีล ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ นั่นนะขาด

ขาดเพราะอะไร? คีลจะขาด คีลจะไม่ขาด มันมีผู้ได้ผู้เสีย เรากับเขา เราเป็นผู้เจตนาที่จะกดโกง จะกระทำ แล้วได้กระทำ แล้วสมบูรณ์แล้ว นั่นครบองค์ประกอบของคีล เราคิดอยู่นะ เราจะโกงคนโน้น เราจะโกงคนนี้ เราจะทำอย่างนั้นนะ แต่ยังไม่ได้อำนาจ.. อำนาจของความคิดไม่มี แต่มีมโนกรรม อำนาจของความคิดมันมีแล้วยังไม่ได้อำนาจ

แต่ถ้าทำลงไปแล้ว.. ลิ่นของมันเลย คีลธรรม ธรรมะมันถึงละเอียดกว่า ละเอียดกว่าคีลเยอะมาก

จะนั้น กรณีอย่างนี้ ถ้ากรณีว่าจะผิดไม่ผิด เรามันผิดเรื่องการเป็นการพนันขันต่อ จะนั้น อย่างการลงทุนในตลาดหุ้น เป็นการพนันขันต่อไหม? ก็อยากได้กำไรนะเนาะ ก็มีความโลภอยู่วันยังค่ำนะ เพราะมีคนถามเรื่องนี้บ่อยมาก ให้อธิบายอย่างนี้นะ มันจะบอก ตอบให้เด็ดขาด ตอบเด็ดขาดได้เป็นบุคคลๆ ไป เพราะบางคนยังอ่อนแออยู่ มีเยอะมากนะ บางคนทำความผิดพลาดได้ระดับนี้ พอเขาสะอาดขึ้นมาจะ

คนมาถามบ่อยเลยว่าจะเป็นพุทธมามกะ เวลาเข้าไปพิธีกรรมของเขา จะกราบไหว้อนุสาวรีย์ได้ไหม? เออ.. ถ้ากราบไหว้อนุสาวรีย์ถือว่าขาดจากพุทธมามกะไหม? เวลาจะถือคีลนี้เก็บไปหมดเลยนะ เกร็งไปหมดเลยนะ เพราะมีนายตำรวจ เขาบอกเวลา

เข้าแถว เข้าปฏิบัติตนนะ มันต้องปฏิบัติใจใหม่ อย่างนี้ขาดจากพุทธมามกะใหม่? เขามาถามเรานะ เวลาจะถือศีลใจ กลัวจะผิด กูบอก ไม่ผิดหรอก เพราะเราเองเราก็ตึงใจ แล้ว พุทธ ธรรม สงฆ์ ใจใหม่ แต่ในขณะที่ว่ามันเป็นราชพิธีต่างๆ เราก็คปฏิบัติตนของเราไป มันก็เป็นราชพิธี วิชาชีพของเรา แต่จิตใจเราละ?

นี่ศีลใจใหม่ ศีล อธิศีล อธิศีลเป็นโศดาบันนี่สมมุจเลทเลย มันจะเป็นศีลในตัวมันเองแล้ว จิตเป็นศีล พอจิตเป็นศีล ไม่สืลพตปรามาส ไม่ลูปคลำในศีล มันจะรู้ของมันนะ มันจะรู้ของมันเลยนะ รู้ของมัน ทำไมรู้ใหม่? อย่างพวกเรานี้ละ ปุณฺณยังเวียนตายเวียนเกิด ไม่มีต้นไม่มีปลาย พระโศดาบันอีก ๘ ชาติเพราะอะไร ก็ตรงจิตที่มันมีสตินี้ไง

หลวงทางบอกว่าจิตของพวกเรานี้เหมือนลิง โคลงเข้าไปเกาะตามกิ่งไม้ พอไปเจอ กิ่งไม้แห้งมันก็ตกใจใหม่ แต่ถ้าจิตของพระโศดาบัน พระสัททาคา พระอนาคาขึ้นไป มันมีสติใจ มันมีสติของมัน พอสติ พอมันขยับ มันจะตาย มันทันของมัน พอคนเวลาจะตาย มันจะหวนมาที่จิตนะ พอมันมีอาการ มันจะหวนมาที่จิต พอที่จิตมัน พอหวนมาที่จิต มันก็คิดถึงสถานะของตัว คิดถึงบุญกุศลของตัวมันก็เกิดตามบุญ แต่พวกเราเวลาเรา บุญก็ทำ บาปก็ทำ เวลาตาย เขาบอกให้พุทโธๆ คิดถึงบุญไว้ละ แต่มันก็ดันคิดไปเรื่องบาปนะ ไปทางโน้น มันก็ไปทางโน้นก่อน เวลาออกจากกร่าง

นี่ไง พระโศดาบันถึงมีสติใจ ถึงว่าเป็นอธิศีลใจ มันเปลอได้ เพราะพระโศดาบัน ไม่ใช่พระอรหันต์ พระโศดาบันมีสติ แต่ไม่สมบูรณ์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มีความพลั้งเปลออยู่ แต่ขณะที่เหตุการณ์วิกฤติ ความพลั้งเปลอ พอมีเหตุการณ์วิกฤติมันสะท้อนหัวใจใจใหม่ พอสะท้อนหัวใจมันก็เขย่า พอเขย่า สติก็พร้อมมาเลย มันก็กลับมาที่นี้ปั๊บ ตายไม่มีลงอบาย เราถึงบอกว่าการปิดอบาย อย่างน้อยต้องพระโศดาบัน เขาบอกว่าศีล ๕ สมบูรณ์ปิดอบายได้ เราบอก ได้ ถ้าศีล ๕ สมบูรณ์นะ อย่าเปลอนะ มันจะผิดพลาดตรงนี้ไง ตรงเปลอหรือไม่เปลอนี้แหละ

ศีล ๕ บริบูรณ์ ถ้าไม่เปลอ อบายไม่ไปเด็ดขาด แต่บางที่เราเปลอนะ แล้วเวลาเปลอ เปลอโดยไม่รู้ตัวด้วย เขาบอกอย่าเปลอนะ.. ไม่เปลอหรอก.. ไม่เปลอ.. ปากว่าไม่เปลอนะ แต่จิตไปไหนแล้วไม่รู้.. ไม่เปลอ ไม่เปลอเลย สติสมบูรณ์ๆ.. พุดแต่ปาก แต่ใจไปไหนไม่รู้

แต่ถ้าเป็นจิตนะ มันออกมาจากใจ.. นี่พูดถึงพระโศดาบัน

อันนี้ได้ตอบแล้วนะ ใครมีอะไรบ้าง วันนี้ยาวนะ เพราะพูดเรื่อยๆ เกือบชั่วโมง
ง

นะ.. อ้าว.. เกือบแล้วละ.. อ้าว.. ว่ามาเลยมา

โยม: มาเข้าไปหน่อยครับ ก็เลยอยากถามหลวงพ่อนิดหนึ่ง
คือผมมีความเห็นอย่างนี้ คือปกติมันจะมีระหว่างความนิ่งกับความหลง ๒ ตัว

หลวงพ่: อ้าว ว่าไป

โยม: ความสำคัญคือที่จริงเราต้องมารู้ตอนที่มันกำลังสือออกไปไหม

หลวงพ่: ว่าไป

โยม: ที่เกิดปัญญขึ้นใช่ไหม

หลวงพ่: ว่าไป ว่าไปให้จบ ว่าไปเลย

โยม: ที่นี้คือผม เทำที่ผมสัมผัสจากตัวเองนะครับหลวงพ่ คือหมายความว่า
เวลาปกติ ถ้าจิตเราสงบ โอเค มันก็สงบนิ่ง แต่เวลาที่เราหลงก็หลง แต่ไอ้ช่วงที่เรา..
ระหว่างตัวที่ตอนจะไม่หลงกับตอนที่มันหลง เราไม่เห็นช่วงที่มันไหลออก

หลวงพ่: ไม่มีหรอก..ความนิ่งคือจิตนิ่งอยู่ความหลงก็คือความหลงอยู่ ความหลง
คือจิตมันหลงไปแล้ว แล้วมันจะมานิ่งที่ไหนละ

โยม: แต่มัน.. คือที่ถามนี้คือหมายความว่าเราต้องมารู้ว่ามันหลงไปได้อย่างไร
ใช่ไหมหลวงพ่

หลวงพ่: พุทโธไว้ พุทโธไว้ พุทโธไว้ แล้วดูไว้ หลงนะ มันเพราะว่าเราไม่มี
รากฐานถึงหลง หลงคือหลงไปแล้ว หลงไป เวลาหลง เหมือนคนแบบว่าเด็กใจแตก เรา
เอาพื้นใจยากมากเลย เพราะมันมีข้อมูล มันคิด เด็กคิดในรูป รส กลิ่น เสียง ในเสียง พ่

แม่พยายามจะดึงกลับ ยากมาก ต้องพยายามหาเหตุผล ต้องสอนมันจนกว่ามันจะลืมตาขึ้นมา มันถึงจะเปลี่ยนความเห็นอันนั้น

จิตหลง เวลาคำว่าหลง คือมันไปเต็มตัวแล้ว ฉะนั้นว่าแก้หลงอย่างไร? ก็กลับ แก้หลงจะเอา จับหลงที่ไหน มันเป็นอดีตไปแล้ว ถ้าพูดถึงเรารู้ว่าหลงหรือสิ่ง มันเป็นอดีตไปหมด การจะแก้ การจะแก้ถ้าจิตตกวังค์ จิตที่มันเป็นไปแล้ว ต้องพุทโธอย่างเดียว พุทโธๆๆ.. พุทโธอยู่กับมัน จนพอมันพุทโธๆ แล้ว พุทโธๆ แล้วนะ ถ้ามันเคยหลง พุทโธๆ พักหนึ่งมันก็จะไป ถ้าของมันเคยไป ร่องน้ำมันมีอยู่ มันไป พุทโธๆ พอมันจะไปก็ดึงไว้ พอไปก็ดึงไว้ พอมันเห็นร่องน้ำ มันปิดร่องน้ำ ตัดร่องน้ำ จนมันไม่ไป จนมันไม่หลง ถ้าจะไปแก้ที่หลง.. ไม่มีทาง

โยม: ไม่ใช่แก้ที่หลง หลวงพ่อ แต่หมายถึงว่าทำความเข้าใจเหตุแห่งความหลง หลวงพ่อ ดันตอบของมัน

หลวงพ่อ: ไม่.. นี่พูดนี้จบแล้ว เราพูดนี้คือการแก้ คือที่มาและที่ไป ถ้าไปบอกว่าจิตหลงกับจิตที่ไม่หลงอะไร พูดอย่างนี้ปั๊บ โทษนะ.. ไม่อยากจะไปพูดเปรียบเทียบเลย มันจะเข้าอภิรรมใจ อภิรรม จิตมีร้อยแปดดวง อะไรดวง..

หลวงปู่บุดดา หลวงตาเรา ครูบาอาจารย์ หลวงปู่มั่นบอกจิตมีหนึ่งเดียว

ตัวจิต ถ้ามันไปอยู่ที่หนึ่ง มันก็คือสมาธิ ถ้ามันไปอยู่ที่หลง ก็คือมันหลงไปทั้งตัวแล้ว มีหนึ่งเดียว ไม่มีสองไม่ต้องมีอะไรมาเทียบเคียง ขณะที่ไปไหนก็เป็นอันนั้น

โยม: แล้วที่นี้เหตุแห่งความหลงละหลวงพ่อ

หลวงพ่อ: เหตุแห่งความหลง เหตุแห่งความหลงก็อวิชชา ก็มึงไม่รู้ ก็หลง

ตอนนี้ นาย ก. ปล้นธนาคาร ใครๆ ก็รู้ แล้วนาย ก. ไม่อยู่ มึงจะเอา นาย ก. จากไหนมาฆ่าละ ไอ้ที่หลงก็จิตมันหลงไปแล้ว อันนี้พอหลงไปแล้ว คิดทางวิทยาศาสตร์ไง เพราะจิตหลงไปแล้วก็จะเอาไอ้ตัวหลงมาฆ่าไง ถ้าฆ่าก็เอาปืนยิงหัวตัวเองสิ เพราะจิตกูมันหลงเอง ถ้าฆ่าก็ต้องฆ่าจิตเรานี้แหละ เพราะจิตเรามันหลง

โยม: คือผมเห็นเป็นอย่างอื่นด้วย คือเห็นว่าจริงๆ ที่หลง เพราะว่าหลงความคิด

หลวงพ่: ไม่มีทาง

โยม: แล้วทีนี้จิตก็ไปอินตรงนี้ ถ้าเรารู้เท่าทันตัวนี้แล้วก็มันก็จะไม่หลง

หลวงพ่: ถ้ารู้เท่าทัน ก็ต้องรู้เท่าทันสิ

โยม: ครับ ใช่

หลวงพ่: ถ้ามันรู้เท่าทัน.. พุทโธนี่ไง คำว่ารู้เท่าทันนี่นะ..

โทษนะ ที่โยมพูดอยู่ มันเป็นอดีตอนาคตไปแล้ว เป็นวิชาการ ไม่ทันหรอก.. เราทำวิจัยได้ว่าต้องเป็นอย่างนี้ๆ แต่เวลาจริงๆ มันเป็นอย่างนี้ไหม? อย่างที่เราพูดเมื่อกี้ว่า พุทโธๆ ก็อย่างที่โยมพูดว่าเพราะจิตมันหลง เพราะมันหลงผิด มันมีข้อมูลของมัน ถ้า พุทโธๆ คือบังคับให้จิตไม่คิดเรื่องอื่น คือไม่คิดข้อมูลเรื่องหลง ก็พุทโธตลอด ขนาดพุทโธไม่หลงนะ พุทโธนี้พุทธานุสติต้องอยู่นะ มันยังไปเลย เพราะมันเคยไป เราพุทโธๆ รั้งไว้ๆ พุทโธๆ พุทโธๆ พุทโธๆ แก้นกว่าเวลาที่มันอยู่ของมันแล้ว มันไม่ไป.. อ้อ! ไม่ไปเพราะอย่างนี้ พอไม่ไปเพราะอย่างนี้ ข้อมูลที่ไม่ไป มันเอามันอยู่ปั๊บ ถ้ามันทำอย่างนี้แล้วมันอยู่กับที่มันปล่อยไปตามเรื่องตามราวแล้วหลงไป.. มันจะเอาอะไร

โยม: คือมันเป็นเหมือนว่าผมเข้าใจเรื่องความหลงหลวงพ่ พอเราเข้าใจเรื่องความหลง ก็คือสภาวะมันก็คืออย่างที่หลวงพ่บอก ก็คือเวลา..

หลวงพ่: หึ.. ไฉ่เราพูด เราพูดถึงเหตุและผลเราจบแล้ว แต่โยมจะทำวิจัยนะ โยมไปทำวิจัยเอง เราไม่ทำ

โยม: ไม่ได้ทำวิจัย หลวงพ่.. คือพูดจากการปฏิบัติ

หลวงพ่: การปฏิบัติมันแหละมันห่วงงให้ยาวแล้วพอทำไปแล้วมันจะสรุปแล้วแก้ไขได้นั้นเลย ใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือสมาธิอบรมปัญญาแก้มันก็จบ

โยม: อย่างกรณีอย่างเช่น สมมุติว่าเวลาจิตจะเกิดนะ หลวงพ่ มันจะกระเพื่อมที่ตรงนี้ก่อน แล้วสติมันจะมาจับทันตรงนี้

หลวงพ่: โยมใช้อะไร โยมภาวนาอย่างไร

โยม: คือผมใช้วิธีหยุดคิดครับหลวงพ่

หลวงพ่: หยุดคิด.. ใช้สติตาม

โยม: ไม่ใช่อย่างนั้นครับ คือหมายถึงว่าเมื่อก่อนเป็นคนคิดแล้วก็ไหลไป ผมก็ใช้วิธีหยุด.. หยุดๆ จนกระทั่งมันนิ่ง มันมีพลัง ที่นี้พอเวลาจะเคลิ้ม มันเห็นว่า อ้อ.. ที่หลุด มันหลุดอย่างนี้ ก็เลย อ้อ.. เข้าใจ

หลวงพ่: แล้วจะตายตลอดไป

โยม: หมายความว่า..

หลวงพ่: เพราะหมายความว่าไม่มีคำบริกรรม ไม่มีที่เกาะของจิต

ถ้าจิต คุกคามคิดจะเป็นอย่างนี้ มันดูของมันไปเรื่อยๆ แล้วมันไม่มีที่เกาะ

กรรมฐาน ๔๐ ห้อง เป็นที่เกาะของจิต เป็นที่เกาะ จิตนี้เปรียบเหมือนเด็กอ่อน เด็กอ่อนเกิดขึ้นมาแล้ว มันต้องหัดนั่งหัดเดินของมัน แต่โดยธรรมชาติของเด็ก มันจะเดินได้ โดยธรรมชาติของมัน แต่การจะเดินนะ ต้องให้มันหัดนั่งหัดเดิน การหัดนั่งหัดเดิน คนเด็กหัดเดิน ไม่มีที่เกาะ มันต้องล้มลุกคลุกคลานเป็นธรรมดา จิตไม่มีอะไรเลย อยู่เฉยๆ

หลวงตาบอก อย่างนี้เรากำหนดรู้ กำหนดจิตอยู่ แล้วมาอยู่ที่จักราข ไปทำกถาอยู่หลังเดียว จิตเสื่อมหมดเลย! พอเสื่อมหมดเลย มันก็จิตตลอดใจ เพราะกำหนดจิต ท่านไม่ใช่ตรงๆ ท่านจะบอกท่านกำหนดที่จิต ท่านกำหนดจิตเฉยๆ กำหนดจิตเฉยๆ พยายามเต็มทีขนาดไหนนะ มันก็ดีขึ้นพักหนึ่ง แล้วมันก็ไหลลงมา ทำอย่างไรก็ไม่ขึ้น ทำอย่างไรก็ไม่ขึ้น.. ทุกข์มาก!

จิต.. หลวงตาจิตมาแล้ว แล้วก็เสื่อมหมดเลย แล้วก็ขึ้นไม่ขึ้น

สงบพักเดียวก็ไหลลงมา สงบพักเดียวก็ไหลลงมา

สุดท้ายแล้วตัดสินใจหาเหตุผลด้วยตัวเองว่าเรานี้ผิดเพราะอะไร สงสัยว่า “ขาดคำบริกรรม” คำบริกรรม พุทโธๆ สุดท้ายแล้วบังเอิญว่าหลวงปู่มันต้องไปเผาศพ หลวงปู่เสาร์ แล้วทิ้งให้หลวงตาอยู่องค์เดียว ท่านบอกท่านกำหนดพุทโธๆ ๓ วันแรก ออกแทบระเบิด เพราะมันเคยตัว กำหนดเฉยๆ มันสบาย กำหนดเฉยๆ ตั้งสติเฉยๆ โอ้.. มันสบาย เหมือนกับเราตามใจตัวเอง

แต่พอกำหนดพุทโธๆ บังคับให้จิตมาอยู่กับพุทโธ บังคับให้เด็กเอามือมาเกาะ กับราวเดินไว้ เกาะกับราวเดินไว้ เด็กมันไม่ยอมหกรอก เด็กมันจะเดินไปตามประสามัน มันไม่ยอมเกาะราวหกรอก มันจะล้มลุกคลุกคลาน เลือดจะออกขนาดไหน จะตกเหวตก บ่อมันก็พอใจ มันไม่ยอมเกาะราวนี้ ฉะนั้นพอบังคับให้จิตมาเกาะราวนี้ ๓ วันแรกออก แทบระเบิด แล้วพุทโธๆ ออกแทบระเบิดนะ พุทโธๆ จนมันยอมอยู่ แล้วมันเป็นไปได้ นะ

“อ้อ! จิตมันเสื่อมเพราะไม่มีคำบริกรรม”

แล้วนี่เหมือนกัน บอกว่าเดี๋ยวมันนิ่ง เดี่ยวมันหลง เดี่ยวมันนิ่ง.. มันจะเป็นอย่างนี้ ตลอดไป เพราะมันไม่มีจุดยืนใจ เราถึงบอกว่าพวกอภิธรรม พวกกำหนดนามรูป พวก กำหนดต่างๆ มันตัดราก ตัดรากของจิตเลย ตัดรากคือมันไปไม่ถึงรากของจิต ถ้ามันไม่ถึง ราก เราพุทโธๆ คำว่าพุทโธ เกิดจากวิตกพิจารณา ปัญญาอบรมสมาธิ ตั้งสติ สติเกิดจากจิต ถ้าสติเกิดจากจิต.. สิ่งที่เกิดจากจิตมันมีสายใย แล้วถ้ามีสายใย มันออกไปตามรู้ พอมัน หดสั้นเข้ามา มันจะกลับมาอยู่ที่ฐาน กลับมาอยู่ที่สายใยนั้น แล้วสายใยนี้มันจะชักตัวมัน เองเข้าไปสู่รู้จิต

แต่ถ้าเขาตัดตรงนี้ทิ้ง สติก็ไม่ต้องฝึก คำบริกรรมก็ไม่ต้อง ทุกอย่างไม่ต้อง

เพราะความคิด ไม่ใช่จิต ความคิดมันเกิดจากจิต แล้วไปดูกันที่ความคิด ไปหยุด ความคิดเกิดดับ พอความคิดเกิดดับมันก็ว่างๆ ว่างๆ เพราะมันไปหยุดไปดับที่ความคิด มันไม่มีกระแสนกลับมาที่ตัวจิต มันตัดราก

ฉะนั้นคำว่าพุทโธ คำบริกรรม คำต่างๆ คำว่าคำบริกรรม คำบริกรรมมันเกิดจาก วิตกพิจารณา ไม่วิตกพุทโธขึ้นมา มันจะไม่มีคำวิตก คำว่าพุทโธ ใครเป็นคนนี้? จิตเป็นคน

นึก จิตนี้ มันเป็นตัวจิต นี่รากของจิต เรานึกพุทโธขึ้นมา นึกพุทธ วิตก วิจาร ปิติ สุข เอกัคคตารมณ์ องค์ของสมาธิ.. วิตก วิจาร ปิติ สุข เอกัคคตารมณ์ คือมันเกิดมาจากจิต เกิดจากมีที่ไปที่ไป พอมีที่ไปที่ไป ผลตอบสนอง มันจะตอบสนองเข้าไปสู่ที่ไปที่ไป คำว่า ที่ไปที่ไปนั้นมันตั้งมั่นของมัน นี่ใจ องค์ของจิตตั้งมั่นใจ

แต่มันไม่มีตรงนี้ใจ ไปดูที่เงาใจ ความเกิดดับเป็นความคิด ความเกิดดับเป็น ความคิด จิตเป็นรูป ความคิดเป็นนาม.. จิตเป็นรูป ความคิดเป็นนาม.. จิตเป็นพลังงาน ความคิดเป็นสิ่งที่เกิดจากพลังงาน ความคิดเกิดขึ้นมีความบกพร่อง ความบกพร่องมีนาม มีนามมีช่องว่าง มีช่องว่างจิตก็หมุนไป.. ความคิดก็เกิด แล้วไปดับกันที่ความคิด

โยม: อันนี้ฝึกแนวจิต หลวงพ่อ.. ฝึกสวนทวนความเคยชิน

หลวงพ่อ: ใช่.. เพราะข้อมูลที่นี้มันมาเยอะใจ ที่นี้เราถึงพยายามจะพูดให้เห็นโทษของมัน ให้เห็นความจริงของมัน ถึงขาดคำบริกรรม เอามาอยู่ที่คำบริกรรม “คำบริกรรม” ถ้าไม่บริกรรมก็ต้องเป็นปัญญาอบรมสมาธิ คำว่าปัญญาอบรมสมาธิ ไม่ใช่ปัญญาวิมุตติ ปัญญาอบรมสมาธิก่อน ปัญญาอบรมสมาธิจนเกิดฐิติจิต เกิดฐาน เกิดที่กิเลสอยู่ เกิดที่สิ่งที่กิเลสมันพอกตัว เราต้องไปชำระล้างกันที่นั่น เราจะแก้กิเลสกันที่ไหน? เราจะถอดถอนกิเลสกันที่ไหน? ถ้าเราไม่เห็นที่อยู่ ไม่เห็นตัวมัน เราจะแก้กิเลสได้ไหม?

นี่ใจ เวลาเราทำกัน เราทำมีเหตุมีผลใจ ตอนนี้เราไม่รู้อะไรกัน ไม่รู้ที่ไปที่ไปนะ มันงอแงอยู่ เราเกิดจากไหน? เกิดจากแม่ ใครๆ ก็บอกเกิดจากแม่ทั้งนั้นนะ ธรรมชาติบอกเกิดจากกรรม กรรมเราทำมา เราถึงมีกรรม มีกระแสกรรมกับพ่อแม่ด้วย เราถึงมาเกิดกับพ่อแม่ เกิดจากการกระทำของเรา เกิดจากจิต ตัวจิตปฏิสนธินี้แหละ เกิดจากมัน แล้วมาเกิดในไข่ แล้วมาเป็นเรา พอเป็นเรา เราถึงเกิดจากพ่อแม่ แต่จริงๆ แล้วถ้าไม่มีมันนะ ไม่มีตัวจิต มันไม่มีใครมาเกิดนะ

เอาแค่นี้ก่อนนะ.. อ้าว.. ทางนี้

โยม ๒: หลวงพ่อ วันนั้นภาวนาแล้วมีความรู้สึกหลายอย่างนี่มันชัด แล้วก็เห็นตัวเองก็นั่งสมาธิอยู่ แล้วก็เห็นมันเป็นรู้สึกว่ (เสียงไม่ชัดเจน) มันนั่นกัน แต่เราก็ไม่รู้จะ ทำอย่างไร.. แต่เห็นตรงที่มันชัด.. ก็รู้สึกว่ามีแมลงมาไต่ตัว มันก็แวบไป แล้วก็..(เสียงไม่

ชัดเจน) แล้วก็หลุดไปแล้วที่นี้พอมันหลุดไปแล้ว เราก็เลยมาจับมันออก ก็มันไม่มีแล้ว มันหลุดไปแล้ว

หลวงพ่: เป็นอย่างนั้นแหละ ไม่มี บางทีมันเป็นเวรกรรมมันมีนะ พุดบ่อย เวลาพระ ครูบาอาจารย์เราไปภาวนาอยู่ในป่า เวลาจิตสงบ เทวดา อินทร์ พรหม เขาจะมาส่งเสริม มีพระเพื่อนองค์หนึ่ง เขาเชื่อมั่นครูบาอาจารย์เขามาก เขาบอกเขาภาวนาผิดถูก จะมีครูบาอาจารย์คอยสะกิด คอยบอกอย่างนี้เลย เขาขนาดนั้น เราจะบอกเขาเลย ให้ระวังให้คินะ มันจะผิดพลาด แล้วเขาก็ไม่เชื่อ

อันนี้มันแบบว่ามันรู้สึกสะกิด แล้วมันไปจับก็ไม่มี.. ไม่มีหรอก มันมีความรู้สึกได้

โยม ๒ : ถ้าอย่างนี้วันหลังเราก็ไม่ต้องสนใจ

หลวงพ่: ไม่สนใจ ไซ้ เราถึงบอกว่าการปฏิบัติ ไม่ต้องสนใจอะไรเลย ให้เชื่อมั่นตรงนี้ ให้เชื่อมั่นที่ความรู้สึก

โยม ๒: ไม่ต้องสนใจว่าเออมันเป็นสะกิดตรงนี้อย่างนี้

หลวงพ่: ไซ้.. เราจะบอกว่ามันมีคนมันมาสะกิดออก คำว่าสะกิด มันเกิดได้เอง คุณดูเวลาหลวงตาท่านพุด เราไปอยู่ในป่า เจอเสือธรรมดาก็ได้ เจอเสือเทพก็ได้ คำว่าเสือธรรมดา เสือธรรมดาทั่วไปมันก็หากินโดยธรรมชาติของมันไซ้ไหม แต่ว่าครูบาอาจารย์เราเจอเสือ เสือมานั่งอยู่กลางทางจงกรมอย่างนี้ ถ้าเป็นเสือธรรมดา เวลาเราคิดมันรู้ได้อย่างไร?

หลวงตาบอก ครูบาอาจารย์บอกเลย “เอ.. เสือจะมาอยู่ที่นี้ทำไม ไม่ไปหาอยู่หา กิน” คือว่าแบบว่า คิดในใจว่าอยากให้มันไป.. มันคำรามขึ้นมาเลย.. พอบอก “เออ.. ถ้าอย่างนั้น ถ้ามาอยู่เพื่อจะปกป้องดูแลกันก็ได้ อยู่ก็อยู่ตามสบายเถิด” มันนั่งเฉยเลย นี่ไง ถ้าเป็นเสือ มันรู้ความคิดเราไหม? ถ้าเป็นเสือ เราคิดอะไร มันจะคำรามใส่เราไหม? แล้วเราคิดดีกับมันนะ มันหมอบเฉยเลยนะ พอเราคิดไม่ดีกับมันนะ มันคำรามเลย

นี่ไง เราถึงบอกว่าพวกเรานี้ละ เราเกิดเราตายกัน เรามีญาติพี่น้อง เรามีเครือข่ายของเรา เครือญาติ ก็ไปเกิดเป็นเทวดา ผลัดกันเกิดผลัดกันตาย เกิดจะมีญาติที่ดีกับเรา ใกล้ชิดกับเราไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ เราทำอะไร เขาจะคอยส่งเสริมเราอยู่ เกิดถ้าเรามีคู่คติต่างๆ เวลาตายไป เขาก็ไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ เรามาเกิด นี่ไง ถ้าเทวดา ภูติ ผี อะไรที่ดีมันจะส่งเสริม ถ้าเทวดาที่เป็นบาปเป็นกรรม เขาก็จะมาขัดแย้ง

นั่นแน่ๆ

โยม ๒: แล้วอีกข้อนะคะ คือพระพุทธเจ้าท่านเปรียบกามว่ามีน้ำผึ้งอยู่บนต้นไม้ และข้างล่างระหว่างน้ำผึ้งก็จะมีสรพิษ และจากอสพิษ ข้างหน้าก็มีจระเข้ ก็แปลไม่ออกว่าอย่างไร ท่านหมายถึงอะไร คือแบบ จระเข้

หลวงพ่: เยอะแยะไป เขาบอกเวลาพระพุทธเจ้าเทศน์สอนพระเิง ที่สุดของความสุขของโลก ที่สุดก็คือ น้ำ ในน้ำผึ้งหยดเดียว น้ำผึ้งหยดเดียวคือน้ำ ที่สุดของการมีเพศสัมพันธ์คืออะไร? คือน้ำ

งู.. พระพุทธเจ้าสอนเรื่องของกามนะ เวลาท่านเทศน์เรื่องกาม เหมือนกับเราป้อนอาหารงู ระหว่างสามภรรยา.. งู.. คือฉกกัดเมื่อไรก็ไม่รู้

เออะ.. แล้วจระเข้ละ..

นี่พระไตรปิฎก เราอ่านพระไตรปิฎกมาหมดแล้ว เรื่องอย่างนี้ โอ้โฮ.. พระพุทธเจ้าพูดนะ หลุมถ่านเพลิง เหมือนหลุมถ่านเพลิงนะ ความสุขของโลก เหมือนหลุมถ่านเพลิง มันมีแต่ความร่ำร้อนนะ แล้วครอบครัว ครอบครัวใหม่ๆ จะมีความสุขมาก ความกระทบกระทั่งในบ้านเราไง ความกระทบกระทั่งในบ้านของเรา ความรับผิดชอบในบ้านของเรา ความสุขทางโลกนะ เหมือนกับวิเศษเลทั้งทะเล เพื่อเอาปลาตัวเดียว นี่ไง กามคุณ ๕ เลยบอกกามคุณ ๕ เป็นคุณ กามเป็นคุณเพราะว่ามันเป็นชาติเป็นตระกูลใช้ไหม กามคุณ ๕ คือครอบครัววงศ์ตระกูลของเรา

แต่เวลาบวชเป็นพระแล้ว ไม่ใช่ะ พรหมจรรย์ ถือพรหม ปุพรหมจรรย์ กามคุณเป็นโทษแล้ว เพราะพรหมจรรย์ ความเศร้าหมองของพรหมจรรย์คืออะไร? คือเรื่องของกามไง แต่ถ้าเป็นทางโลก กามคุณ ๕ กามเป็นคุณ แต่เรารักษาให้ดินะ รักษาไว้ ศีล ๕ นี่

ใจ กามสุขุมิอาจารย์ ระหว่างครอบครัวไม่ผิดพลาดใจ นี่กามคุณ ๕ เป็นคุณนะ มันจะเป็นโทษทันทีเลยนะ ถ้าผิดกัน ถ้ามีความผิดพลาดขึ้นมา มีการผิดพลาดขึ้นมา มันจะเป็นโทษ มันจะเผาผลาญทันทีเลย

หลวงพ่อถึงบอกว่าให้ซื่อสัตย์ต่อกัน หลวงพ่อนี้เทศน์ย่ำตรงนี้มากเลย มันจะเป็นคุณต่อเมื่อเรารักกัน เราชอบกัน เราเข้าใจกัน โอ้โฮ.. เป็นคุณ มีความสุขมาก มันจะเป็นโทษทันทีเลยนะ จะทำร้ายครอบครัวเราทันทีเลยที่หาความระแวงต่อกัน แล้วทำร้ายกัน อาฆาตมาดร้ายมันจะรุนแรงขนาดไหน

แล้ววันนี้พอมาเป็นอย่างที่เห็น มันก็เป็นบุคลาธิษฐานใจ เป็นงูเป็นอะไร มันน่ากลัว จากน้ำผึ้งหยดเดียว เห็นไหม ไปตีความ ในพระไตรปิฎกเยอะ

พระพุทธเจ้า.. ใครไปอ่านพระไตรปิฎกนะ พระพุทธเจ้านี้ยก พวกเราปัญญาทางอื่น สู้ไม่ทันหรอก จะพูดอะไรมานะ อย่างที่ว่าเราคุยกัน คือเราไปเอาพระไตรปิฎกมาขยายความใจ อย่างที่กระต่ายตื่นตูมอย่างนี้ ไอ้หงส์ห้ามเต่าก็พระพุทธเจ้าสอน ไอ้หงส์ห้ามเต่านะ ปากไม่ดินะ รักษาปากให้ดินะ จะพาไปนะ.. หงส์ห้ามเต่า.. หงส์ห้ามเต่า.. แหม.. ทนไม่ไหว กูห้ามหงส์ต่างหาก.. ดู๊! เลย ก็หงส์ห้ามเต่าที่ไหน มีแต่เต่าหาบหงส์เว้ย.. ขนาดเขาช่วยอยู่แท้ๆ นะ นี่มันเป็นคำสอนใจ

อย่างนั้นเอวังเนาะ.. จบก่อน